

SLOVENE

Štev. 161. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod iz dvorišča nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kopirajo se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 18. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserat se računa enostopna petlitrna (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Slov. - nemška zveza se nadaljuje.

V vrstah »sokolskih« je bil včeraj eder, ki se nam je smilil. Bil je starosta »Sokolov«, dr. Ivan Tavčar.

»Sokolska« slavnost je bila zanj velika izkušnja. Vsakokrat, kadar proti njegovi volji nastane kaka narodna manifestacija, je mož v veliki zadregi. In v tak precep je padel močakar tudi včeraj. V soboto je napisal impertinentno notico, v kateri na svoj anani način zmerja in pauje. V nedeljo pa je bil bolj molčeč, kajti bal se je — Nemcev!

Za njim stoji baron Schwegel in tehta njegove besede. Čez »klerikalce« sme zabavljati — to mu je dovoljeno in za to ga imajo. Tudi slovenski domovini sme napihati. In narodnega se mora delati samo to liko, kolikor je treba, da se ljudem natrese peska v oči. En dan, dva — dobi odpusta, da sme biti naroden — potem ga zopet vklene faktotum kranjske dežele v jarem političnega služabnika.

Nemška glasila Tavčar Schweglove zveze so že včeraj opozarjala ljubljanske liberalce, da ne smejo iti predaleč v narodnem navdušenju in da naj rajši zabavljajo čez »klerikalce«, da se ohranijo »kulturne pridobitve«. In liberalna srovina je bila vesela tega sveta, ker ji je tako primeren. In tako so si tudi pri tej priliki Schweglovi hlapci privoščili žalostno veselje, da so zabavljali čez »klerikalizem«.

Zastave bodo vtaknili v kraj, mačka bodo pozdravili, nemški listi bodo po stari navadi nekoliko zasramovali Čeha, Tavčar bode pa padel zopet v naročje baronu Schweglu.

Geslo ostane: Slovensko nemška zveza se nadaljuje. »Sokole«, ti pa pomagaj svojemu starosti v službi nemškoliberalnih grofičev in birokratov. To je sicer delo za sove, ne za sokole, a pri značajnosti teh ljudi jako umljivo.

»Sokol« v službi nemških baronov —

to bo odslej parola, dokler bo dr. Tavčar nosil rdečo srce.

Pisma z Balkana.

Belgrad, 14. jul.

Povodom rojstvenega dne kralja Petra dne 12. t. m. so na predvečer v častniškem domu priredili veliko veselico, katere se je udeležil tudi kralj z deo.

Zjutraj je bila v stolni cerkvi božja služba, pri kateri je bil kralj s prestolonaslednikom in kraljevičem Jurijem. Nato je kralj slovesno sprejel, prvič po 11. juniju 1903, vse zastopnike vnanjih držav. Na večer je kralj priredil diplomatom »ručak«, napil evropskim vladarjem in izrazil radost, da so zopet pri njem zbrani raznih držav zastopniki in da so se razmere Srbije do drugih držav zboljšale, ter nado, da se ohrani mir, ki ga potrebuje dežela. V imenu diplomatov se je zahvalil avstro-ogrski poslanik dr. Dumba ter naglašal, da hočejo vse države podpirati mlado srbsko kraljevino na potu napredka do blagostanja. S tem je bil končan »diplomatski stražak«. Tudi vsi evropski vladarji so čestitali kralju.

Po avdienci se je kralj odpeljal v Topčider, kjer je bila velika ljudska veselica, ter ostal med narodom celo uro. Razgovorjal se je tudi z Bosanci iz Bjeline, ki so zvečer priredili dobro obiskan koncert.

Kralj je pomikstil več oseb, ki so bile zaprte; več častnikov, uradnikov in uglednih oseb je kralj odlikoval z novim redom »Karađorđeva zvezda«, ki je bila tem povodom prvič razdeljena. Prvi so dobili ta red: Presto naslednik, kraljevič Aleksander, kraljev brat knez Arzen in njegov sin Pavle, ministri Pašić, Gručić, Avakumović in Velimirovič ter Stanojevič, predsednik narodne skupščine.

Kralj je danes odpotoval v kopalnice Ribarska Banja, kjer ostane mesec dni. Z njim je šel min. predsednik Gručić.

General Kuropatkin je iz Ljaojana odgovoril srbsko ruskomu odboru: »Sprejmite moje srčno zahvalo za izražene mi tople želje.« Ta brzojavka je iz Ljaojana do Belgrada potrebovala 12 ur.

V Kragujevcu izhaja socialistički list »Radnik«, ki zadnji čas ostro napada srbske častnike. Zaradi napadov v zadnji številki so častniki zahtevali zadoščenje, a uredništvo »Radnika« ga ni hotelo dati. Dne 12. t. m. zvečer se je na glavnem trgu v Kragujevcu, kjer je velika vojaška topolavnica, zbralo ne-

kaj tisoč delavcev, ki so začeli izzivati častnike. Nastal je hud spopad med častniki in delavci, ki so streljali. Orožniki so razgnali delavce, častniki so se na povelje višjega poveljnika vrnili v vojašnice. Več oseb je bilo ranjenih. Ta dogodek je napravil velik strah v mestu. Tudi v Belgradu so bili preplašeni, ker se je raznesla govorica, da je ranjenih in mrtvih nad 200 oseb, kar pa ni istina. Kralj in vlada obžalujeta ta dogodek, in vlada je takoj v Kragujevac odpelala uradnika Cerovića, da se na tisti mesta prepriča, kdo je kriv izgrediv. Preiskava se je torej takoj pričela.

»Slovenec« je bil prvi, ki je objavil, da bodo v Makedoniji veliki dinamitni napadi in novi nemiri med ljudstvom. Ti napadi so se že pričeli ter se ponavljajo vedno huje.

Sokolska slavnost.

Sokolska slavnost je končana. Mnogo je bilo navdušenja in lepih besed. Ali pa smo gotovi, da to navdušenje hitro ne izhlapi in da niso besede o slovanski odločnosti le enodnevni pojav, ki se morda že danes ali jutri skrije v senci barona Schwagla? »Delo naše bode posvečeno slovanski, in roka, ki ne bo držala zvesto besele v nastvu, bode prokleta«, je dejal govornik češkega sokolstva pred mestno hišo ljubljansko...

Slavnost se je vršila ob najlepšem vremenu. Na stotine sokolskih gostov so pripekljali vlaki v naše mesto, tako da je bilo pri slavnosti navzočih nad 2000 Sokolov. Poleg tega je pa prištetih še stotine in stotine drugega občinstva, ki je prihitelo gledat slavnost. Obžalovati je le, da so bili jako mrzli sprejem, doler zvečer nista posegla vmes delavstvo in mladina. Večji sprejem se je vršil ob 6 uri zvečer na južnem kolodvoru. Pred brzovlakom je prišel poseben vlak. Pozdravljali je podstarosta ljubljanskega »Sokola«, dr. Ravnihar, Čeha, Poljake, Hrvat, Srbe, Bolgare in Slovence, izmed katerih so posebno pozornost vzbujali celjski Sokoli, ker so prišli v tolikem številu (72), da so primeroma Ljubljano jako zapostavili. Tudi »Murski Sokol« je s svojimi krepkimi člani vzbujal občno pozornost. Češki govorniki so povdarjali potrebo skupne borbe proti germanskemu navalu; vodja bolgarske deputacije je povdarjal, da v srcu vsakega Bolgara tli ogenj za človeško pravdo. Veliko pa je bilo navdušenje, ko je izročal predsednik srbskega telovadnega društva »Dušan« pozdrave iz svobodne

Srbije. »Živela Srbija!« je zagromelo po tem navdušenem pozdravu. Iskreni so bili pozdravi Hrvatov, imenom celjskih »Sokolov« je odzdravljajl dr. Dečko. Z godbo na čelu so »Sokoli« skozi krasen svetovnik na Dunajski cesti odkorakali v mesto.

Zvečer ob tridesetih na 8 in ob 9 uri sta prišla posebna češka vlaka, navdušeno pozdravljena od množestvilnega sokolstva in drugega občinstva. Čeha je pozdravljajl imenom Ljubljane župan Ivan Hribar, imenom ljubljanskega »Sokola« dr. Tavčar. Imenom čeških »Sokolov« je odgovarjal odlični češki sokolski vodja gospod Pipač. Posebno pri vsprejemu drugega vlaka je bilo jako živahno, ker je tu posegla vmes ljubljanska slovanska množica, ki je prepevala pred kolodvorom slovanske pesmi.

Zvečer je »Glasbena Matica« priredila koncert. Ker je računala z utrujenostjo gostov je bil koncert kratek. Vspred je obsegal bisere glasbene umetnosti. Žalibog večina Čehov — veled prepozna dohoda — ni mogla prisostvovati koncertu, a navdušenje ostalih gostov je naraščalo pri vsaki pesmi, katero je mojstreski prednašal vzorni pevski zbor »Glasbene Matice«. Večer je zaključil komers na vrtu »Narodnega doma«. Dr. Tavčar je v svojem govoru dejal, da slikajo »Sokole« kot panslaviste. Res, zastopani so tu vsi slovanski narodi, s katerimi gremo v skupni boj za svoje pravice. Govorila je še cela vrsta govornikov. Slovenski »Sokoli« so ostali dolgo časa pokonci, gostje so pa šli kmalu počivat.

Včeraj dopoldne je bila na dirkališču tekmovalna telovadba.

Telovadba je trajala preko določene ure zato se je slavnostni sprevod zakasnil skoraj za dve uri. Na tisoče občinstva je stalo po okrašenih ljubljanskih ulicah, vsa okna so bila polna radovednega občinstva. Sokolske čete severnih in južnih Slovanov in obmejni slovenski »Sokoli« so bili povsod živahno pozdravljani. V tem trenutku obče navdušenosti je utihnilo vse strankarstvo. Tudi mnogo narodnih noč smo opazili med gledalci Cesta so bile skoro postlane s cvetjem, tako je deževalo šopkov na slovanske goste. Pred sprevedom so jahali sokolski jezdec, igrali sta dve godbi, 15 sokolskih zastav so nosili sredi spreveda skupno. Pred mestno hišo jih je čakal občinski svet z županom na čelu in društva »Ljubljana«, »Slavica«, »Slov. zidarsko in tesarsko društvo« z zastavami, slovensko trg. društvo »Merkur« in mnogo deputacij drugih slo-

LISTEK.

Mesarji v Ljubljani.

(Crtnice iz zgodovine Ljubljane. — Iz Vrhovčeve knjige »Ljubljanski meščani v preteklih stoletjih«.)

Nobena zadruga ni dala magistratu toliko opraviti, kakor mesarska. Kolikor daleč sežajo poročila nazaj v minulost, vedno se je moral magistrat rovat z mesarji, ki so pritiskali občinstvo s previsokimi cenami. Vsako leto so odbrali po štiri mestne čete, ki so natanko nadzorovali te renitentne ljudi.

V srednjem veku so prodajali meso »na oči« (»nach dem Gesichte«), na funte šele od leta 1541. dalje. Takrat so ukazali mestni očetje mesarjem ob enem, naj ne pritiskajo občinstva s tem, da terjajo le »bel denar«, »črni denar«, ki ga je bilo pač največ med ljudmi, bil je namreč na slabem glasu.¹⁾ Leta 1650. so mesarjem prepovedali dajati na 30 funtov mesa več nego za 12 kr. vampov in doklade, na 20 ne več, kakor za

8 kr., na 10 pa nikakor ne več nego za 4 kr. Na 5 funtov govedine je moral dati mesar za 3 solde vampov v nameček.

Če je kupil kdo detrt teleta, moral mu je prodati mesar po določeni ceni vsak kos, katerega si je kupec izbral, ali glavo, ali jetra, pljuča ali noge. Telečje glave niso smeli razsekavati, ampak jo prodajati celo. Leta 1691. je moral magistrat mesarjem ukazati, da morajo revežem prodati mesa, če bi ga zahtevali ti še tako malo. Kdo je živino pregledoval, če je zdrava, ne vem povedati, ali da se je to godilo, posnemam iz opazke iz leta 1552, da so necemu mesarju, ki je zaklal bolnega vola, vrgli meso v vodo. — V mestu so bile mesnice zaprte; o tem času niso smeli prodajati mesa. Leta 1568. pa, ko je razsajala huda kuga, dovolili so mestni očetje, da se sme, toda samo v jedai mesnici, meso prodajati, in sicer naj se vrste mesarji drug za drugim.²⁾

Vkljub temu, da je minulo že nad sto

let, odkar so morali prodajati na vago, jeli so mesarji vendar še leta 1650 prodajati zopet le »na oči«. Magistrat jim je zapretil, da jih bo, če ne odjenjajo, kaznoval prvičkrat z jednim cekinom, drugič z dvema, tretjič pa, kakor se mu uvidi. Kdor je selparil s preslabo vago, kaznovali so ga prvičkrat v denarji, drugič so ga obsodili na križ, in tretjič se mu ustavili obrt.³⁾ Kakšna je bila kazen na križ, ne vem povedati. O tem sem našel samo jedno notico iz leta 1635. Nekov mesarški hlapec se je nosil kaj sirovo proti občinstvu; mestni očetje so ga okarali in dali zopet postaviti križ za špihtalom, ki ga tam že dlje ni bilo videti. (»Dem groben Fleischhacker wurde das verwiesen und darwogen ein Kreuz, wie vor diesem gewesen, bei den Fleischhaken aufrechten zu lassen, dem H. Stadtcammrer angefügt worden.«)⁴⁾ Najbrž so mesarje na križ privezavali in jih razpostavljali zasmehu občinstva.

¹⁾ Fasc. Miscell.

²⁾ Gerichtsprof. 1635.

Poleg obrtnega davka so plačevali mesarji še takozvani »Fleischkreuzer«, ki ga je pobirala deželna gosposka. Ta davek je bil cesarski davek, ki ga je deželna gosposka jemala v najem in ga izterjavala po vsi deželi. Navadno ga je vzelo vsako mesto zopet od deželne gosposke v najem⁵⁾ l. 1706. n. pr. je plačeval Kranj 400, Radovljica 100, Krško 240, Kamnik 150, Kostanjevica 150, Višnja gora in Rudolfovo 60, Matlika, Loč, Kočevje, Črncmelj, Loka, Rateče in Mokronog 40 gld. mesarskega davka na leto⁵⁾ — Ljubljanski mesarski davek je najel leta 1762 neki grof Rasp za tri leta ter imel pravico pobirati ga od vsoga v mesnicah, po hišah, na sejmu ali sicer kje prodanega mesa. Davek ni bil majhen, kajti mesar je moral plačati od vola ali od telice v tretjem letu (»von einem Terzel«) 2 gld. 16 kr.; če je pa tehtala telica manj, kakor jeden stot, le 1 gld. 8 kr., od manjše telice po 30 kr., od teleta 15, od ovna, ovca, koze 14 kr., od kozliča, jagojta ali m'adeqa

⁵⁾ Landtagsprof. XL. fol. 394.

¹⁾ Gerichtsprof. 1541.

²⁾ Gerichtsprof. 1568.

venskih društev. Ko se je trg pred magistratom napolnil s »Sokolci«, bil je prisorres imponanten. Starosta ljubljanskega »Sokola« dr. Tavčar je izrekel zahvalo mestu Ljubljani, povdarjajoč, da se je znebila različnih vplivov, ki so jo morili. (Kdaj se bo neki dr. Tavčar oprostil Schweglovih »tujih« vplivov?) Krasota njena tóde v oči nasprotnike, ki so mislili, da jo dobe nazaj v svoje roke, zato jo grde pred svetom. To je dokaz njihove onemoglosti in naše moči. Iz te trdnjave narodne in »napredne« misli teče zdrava kri po vsej domovini. Pozdravil je mesto in župana. »Slava Ljubljani«, je gro-melo po trgu in dvigale so se sokolske čepce.

Imenom češkega sokolstva je govoril dr. Scheiner, povdarjajoč, naj je naše delo pozvečeno slovanstvu. »Sokolci« prisgajo zvestobo slovanstvu, roka pa, ki ne bo držala zvestobe slovanstvu, naj bo prokleta. »Hamba!« pritrdjevali so govorniku češki »Sokolci«, ki nimajo v svojih vrstah nobenih zvez z zagrizenimi nasprotniki naroda. Ko je govornik pozdravil Ljubljano odkrila se je množica in pela »Haj Slovani«.

Župan Hribar je odzdravil: Ljubljana dokazuje, da ve ceniti sokolstvo. V Avstriji še davno ne bodo take razmere, da bi nam bilo mogoče priboriti si pravice, ki gredo našemu narodu. Zato prosimo pomoči v tem boju od slovanskih »Sokolov«, ki naj dajo, kadar pride dan, krepko dlan in zdrav um v službo svoje domovine. Vzgled narodne naprednosti naj nam bodo Čehi, srbi in naj nam ne izginejo izpred oči narodni cilji, ki jih ima češki »Sokol«. Macžica je prepevala »Liepa naša domovina«, »Kje dom je moj«, »Naprej zastava Slave«.

Na nadaljni poti v »Narodni dom« bili so slovanski gostje zopet povsod živahno pozdravljani.

Ob 2. uri popoldne se je vršil v »Narodnem domu« banket, katerega je na čast gostom priredila mestna občina. Povabljeni so bili k banketu načelniki društev. Pri banketu je svirala društvena godba. Navzočih je bilo nad 300 oseb.

Župan Hribar je najprvi nazdravljaj dragim gostom, povdarjajoč, da je Ljubljana pokazala, da ni poslednja med slovanskimi mesti. Svetovski dan je danes, ker bratovstvo in ljubezen praznujeta združenje. Pozdravil je navzoče slovanske goste v njih jezikih, kar je vzbudilo veliko navdušenje. Pozdravil je posebno slovo med Srbi in Hrvatji, češ, naj molijo Boga v latinskem ali slovanskem jeziku, vendar zavedajo naj se, da v njihovih žilah teče ista slovanska kri. Napram sovražniku naj pokažejo »Sokolci« močnatost, neupogljivost in moč, katero je najti v slovanstvu.

Napil je gostom v imenu mesta Ljubljane, godba je zasvirala »Naprej«, katerega so vsi gostje navdušeno prepevali.

Dr. Tavčar je govoril: »Spominjati se moram faktorja, ki je prvi v naših srcih, v naših dušah, katerega smo pokorni slugi, udani do zadnje kaplje svoje krvi, ki nam daje žene, otroke naše, ki je alfa in omega našega bitja, to je naša slovanska domovina!« Ob tej napitnici je godba zasvirala »Hej Slovani«, katero je občinstvo stojalo pelo.

Dr. Triller je napival slovanski ženi, katero je tudi godba proslavila s tem, da je zasvirala »Slovensko dekle«.

Dež. poslanec dr. Majaron: Manifestacija združene sokolske armade je najboljši dokaz, da se je v vsakem narodu ustvarilo nekaj, s čimur se brani pred zunanjimi in notranjimi sovražniki. Rimski narod je podjarmil svet, ker je našel ideal v sebi. Le potem postane narod velik, ako je sam sebi ideal, ako samega sebe spoštuje in ako vsak posamezni njegov član skuša sebe izpopol-

prasca po 6 soldov. Da ni plačal tega davka, ni smel nihče živine zaklati.⁶⁾ Nekoga, ki je zaklal na tihem 64 gl'd. vredno telico, kaznovali so z 12 gl'd.⁷⁾ Oproščen ni bil tega davka nihče; plačevati so ga morali celo plemiči, samo da je bil davek na kmetih manjši⁸⁾; jedini oproščeni v Ljubljani so bili Avgustinci pred spitalskimi vrati (v sedanjem frančiškanskem samostanu), ki pak so morali za svoje podložnike vendar le plačevati malo vsoto 9 gl'd.⁹⁾ Meščanom je bilo dovoljeno zaklati brez davka po jednega prasca na leto; če je rabil kdo več mesa, moral je plačati.¹⁰⁾

Tudi mesarjem je bilo 18. stoletje pogubno. Leta 1755. je štela zadruga jedenindvajset mesarjev, dvajset let zatem se je skrhilo število na šest glav. Leta 1737. morali so mesarji zaklati vsak teden dvajset volov, in še tega mesa niso mogli prodati, ker so dovažali plemiči s kmetov obilo mesa v mesto.

(Dalje prih.)

njevat, da se vzgoji moralno in fizično čilega. Živela sokolska, živela vsesokolska ideja.

Češki govornik g. Prager je navdušeno naglašal, da so sokolske ideje ščit slovanstva. Združeni Slovani združeni odbijajo germanski naval, ki hoče ugonobiti južne Slovane. Napil je županu Ljubljane g. Ivanu Hribarju, kateremu so »Sokolci« priredili viharo ovacijo.

G. dr. Magdič iz Varaždina je napil v imenu hrvaških »Sokolov« skupnosti sokolskih društev, profesor Jončev iz Sofije — vsem slovanskim narodom posebno Slovincem, prof. Mieckiewicz zvezi slovanskih sokolskih društev, g. dr. Petković na slovensko-srbsko vzajemnost, dr. Chloupek je napil v imenu najmlajšega slovenskega »Sokola« ljutomerskega ter je v imenu ljutomerskega »Sokola« podaril ljubljanskemu »Sokolu« alegorično podobo, katero je izvršil član ljutomerskega »Sokola« samouk Anton Čeh, g. Majstrovič iz Splita je napil sokolstvo, češki drž. poslanec Kalina je govoril slovanskemu sokolstvu posebno navdušeno ter klical: »Bratje naprej! Združimo se!«

Po banketu se je vršila izvestno najlepša točka slavnosti — javna telovadba, ki se je znatno zakasnila in trajala do mraka. Prekrasen je bil pogled na proste vaje »Sokolov«, katere je pod vodstvom dr. Murnika izvrševalo 800 Sokolov. Za širše občinstvo posebno zanimive so bile vaje sokolskega naraščaja (100), vaje »Sokolic« (72) in težavne, a točno izvrševane vaje najboljših slovenskih sokolskih telovadcev. Tudi druge vaje na raznih orodjih je spremljalo občinstvo z glasnim odobravanjem. Po prostih vajah je češko sokolstvo poklonilo slovenskemu sokolstvu lepo kolanjo. »Kjer je naše pravo, bodimo trdni, neupogljivi. Slovan bo gospodar sveta! Bodite vi naši, kakor smo mi vaši«, govoril je govornik češkega sokolstva.

Hrvatje so poklonili slovenskemu sokolstvu srebrn lovorov venec, imenom ameriških Slovincem pa je podaril zastavi ljubljanskega »Sokola« trak g. F. Sakser. Vsem se je zahvalil dr. Tavčar.

Po javni telovadbi se je vršila ne električno razsvetljenih tivolskih travnikov doslej tu skoro najboljše osnovana ljudska veselica, vendar bi bilo za skupnejšo zabavo velike množice bolje, ko bi bili razvrstili šotore na nekoliko manjšem prostoru. Zažigali so prekrasen umetni ogenj, svirali ste ljubljanska društvena in novomeška godba, ki se je posebno odlikovala s svojim solistom. Pri vseh šotorih so živahno prepevali, posebno »pri Auerjevem šotoru, kjer so stregle gospodične, opravljene kot »Sokolice«. Vsakovrstne zabave so spopolnjevale prireditve. Na slavnostnem prostoru je bilo 19 paviljonov.

Danes so se gostje odpeljali na Gorenjsko, kjer so bili prisrčno pozdravljeni. Ogledujejo si biser slovanske zemlje, Bled in njega okolico, potem pa gredo v Postojno in Trst.

Splošen utis vse slavnosti je bil, da bi brez čeških »Sokolov« slavnost bila prav neznamenita. Češki »Sokolci« so ji dali sijaj, in njim gre zasluga, ako je občinstvo bolj simpatizovalo s slavnostjo, kakor bi sicer, ako bi slovanskih gostov ne bilo.

Rusko-japonska vojska.

Prodiranje Japoncev.

Peterburg, 16. julija. »Vjedomosti« poročajo: Japonci se bližajo objednem Dašičavu, Hajčenu in Ljaojanu. Ruske čete se morajo umikati pred japonsko premočjo.

London, 16. julija. Vsa z bojišča došla poročila poročajo, da se bo bila pri Dašičavu, kjer koncentruje Kuropatkin svojo armado, v kratkem odločilna bitka.

London, 16. julija. Oku se s tremi divizijami bliža Niučvanu. Med potom ima vedne boje. Baje so Rusi že zapustili mesto.

London, 16. julija. Rusi so se umaknili iz Niučvana. Topničarico »Sivuč« so potopili. Tudi so uničili večjo zalogo živil.

London, 16. julija. Iz Tokia poročajo, da bo odposlal maršal Oyama iz Mukdena Rusiji ultimatum. (!) Japonska armada bo prodirala od štirih točk proti mestu.

London, 16. julija. Dpisnik »Expressa« poroča: Armada generala Nodzu, ki je tako močna kakor Okuva armada ali pa še močnejša, gre od vzhoda proti železnici, dočim prodira Kuroki s petimi divizijami proti severu, da se polasti železnice ter onemogoči Rusom umikanje. Japonci imajo močno topništvo, baje imajo v Mandžuriji 600 topov. Okuvo armado cenijo na 65.000 mož s 245 topovi, Nodzovo na 80.000 mož s 180 topovi in Kurokijevo na 105.000 mož s 226 topovi, dočim ima Kuropatkin 115.000 mož s 200 topovi.

Poročilo o Port Arturju.

Petrograd, 16. Iz Ljaojana so sporočili: O položaju v Port Arturju do 7. julija je prinesel neki častnik, ki je od tam dospel 13. t. m. v Ljaojan, ugodna poročila.

Z živili je mesto dobro preskrbljeno. Razpoloženje čet je izvrstno. Častnik je prišel iz Port Arturja v Ljaojan v 6 dneh. Sedaj je tukaj huda vročina. Kitajci ne pričakujejo to leto močnih nalirov.

Petrograd, 16. Kozaški poročnik Steinger, ki je prišel iz Port Arturja v Dašičavo, je pripovedoval, da se nahaja japonsko brodovje med trdnjavo in Daljnem. Razpoloženje ruske vojske v Port Arturju je izvrstno.

Petrograd, 16. Iz Mukdena so sporočili, da je bilo glasom vesti, dospelih iz Port Arturja do 10. t. m., tam vse mirno. Znamenitejši gibanj ni bilo, razun, da so se dan na dan vršile male praske.

Petrograd, 16. (Uradno.) Brzojavka admirala Aleksejeva na carja Nikolaja od dne 14. t. m. se glasi: Glasom poročil iz Port Arturja od 5. t. m., se je dne 3. in 4. t. m. vršil na desnem krilu naše brambne črte boj za pozicijo pri Luvantanu. Proti večeru je bil sovražnik oddit. Mnogo njegovih utrdb je prišlo v naše roke. V teh vročih dneh so križarka »Novik« ter topničarke in torpedovke odplule iz pristanišča ter obstreljevale sovražno pozicijo ob boku, vsled česar so mnogo pripomogle k skupnemu uspehu. Največ škode so nam napravile japonske strojne puške, katerih so imeli nad dvajset. V tem dvodnevnem boju sta bila ranjena en stotnik in en poročnik. Adjutant generala Stesla, knez Gantimurov, je bil zelo težko ranjen. Število mrtvih vojakov znaša 35, ranjenih pa 247. Polkovnik Rewes, načelnik glavnega štaba generala Stesla, je bil lahko ranjen. Japonci so v teh dveh dneh po kitajskih poročilih izgubili 2000 mož. Glasom poročil od 7. t. m. so se dne 6. t. m. polastile neke naše čete štrleče gore, ki zagotavlja posest doline Luvantan.

London, 16. julija. »Morningpost« poroča, da se je bila včeraj pred Port Arturjem pomorska bitka, o katere izidu še ni ničesar znacega.

Peterburg, 16. julija. Tu je razširjena vest, da je križarica »Novik« prodrla blokado in odplula proti Vladivostoku.

Rusko brodovje.

Perim, 16. julija. Danes sem došli ameriški parnik »Morning Star« je opazil med otokoma Diebel Tair in Debel Sukur neko rusko križarico. V mraku je opazil parnik še eno križarico in opolnoči torpedovko, ki sta brčkone križarili.

Peterburg, 16. julija. Križarica »Bogaty«, ki se je pri Vladivostoku zadela na skalo, je zopet popravljena.

Pri Daljnem.

Peterburg, 16. julija. Aleksejev poroča, da so izrekli Japonci 2. t. mes. v Dalnem do 20.000 mož s 50 topovi. V mestu je vse polno vojakov. Sovražnik je popravil doko in električno centralo. Tudi železnico so Japonci zopet popravili, toda primanjkuje jim lokomotiv. Dne 9. t. mes. so Japonci nehali prodirati ter napravili nakope. Vsakdanji boji ovirajo njihovo delo. Radi deževja so ceste zelo slabe. — Čete so zelo navdušene.

Rusi zaplenili angleški parnik.

Aden, 16. julija. Ruska pomožna križarica »Peterburg« je v Rdečem morju zaplenila angleški parnik »Malacca« ter ga pripeljala v Suec.

Kaj dela korejski cesar?

Čisto je že pomabil svet na korejsko ve-ličanstvo cesarja Ji Hōja, dasi se na njegovi zemlji vrše važni dogodki. — Nihče se ne zmeni zanj. Japonci ga imajo čisto v strahu in korejski cesar je tudi popolnoma brezčuten za vse. On pravi, da ne more nič storiti in si želi samo tega, da ne bi bilo treba tudi njemu poseči v vojsko. Za vojne dogodke se ne zmeni mnogo. Tudi korejsko ljudstvo se malo zmeni za to, kdo bo njegov prihodnji gospodar. — Ta narod sploh nima smisa za samostojnost.

Angleška topničarica pred Niučvanom.

Peterburg, 15. julija. Iz Niučvana poročajo, da je došla neka angleška topničarica, da brani angleške interese.

Car Nikolaj

se je s svojega inspekcijskega potovanja vrnil v Peterburg.

Zaplenjene poštne odpošiljatve namenjene za Japonsko.

Berolin. »Wolfen« biro poroča iz Adena: Danes jutraj semkaj dospeli nemški poštni parnik »Princ Henrik« je bil včeraj ob 2. uri popoldne od ruske pomožne križarke »Smolensk« na morju zastavljen ter prisiljen oddati 31 vreč pisem in 24 vreč in zabojev omotov namenjenih za Japonsko.

Odpoziv švicarskega atešaja s bojišča.

Zurich. Glasom »N. Zür. Zeitung« je bil danes polkovnik Andeoud, ki je bil odpozvan iz ruskega glavnega stana, pri predstojniku vojaškega oddelka na avdienci, na kateri je odločno zanimal, da se je o ruski armadi oziroma nje vodstvu zaničljivo iz-

razil. On še danes ne ve za vzrok, zakaj je zahteval Kuropatkin, naj se njega (Andeouda) odpove, ker mu niso tega pojasnili niti v ruskem glavnem stanu niti v Petrogradu. V Petrogradu je na vojnem ministrstvu oddal pismen protest, ker je vojni minister odpotoval s carjem. List je dodal, da ni ruska vlada ugodila prošnji zveznega sveta, da naj priobči vzroke odpovedi polkovnika Andeouda. Poročilo berlinskih listov, da se je polkovnik Andeoud pritožil v imenu nestrpljivih inozemskih častnikov pri Kuropatkinu, ne odgovarja dejstvu.

Priprave za padeč Port Arturja.

London, 16. julija. V Tokiu se navdušeno pripravljajo na slavnost o priliki bodoče premage Port Arturja. Tovarnarji papirnatih svetilk delajo na vse kriplje ter izdelujejo papirnate torpede, papirnate bojne ladje, topove in granate. Nižji sloji nabirajo po gozdih veje in perje za okinčanje hiš, dočim izdelovalci zastav izdelujejo japonske in angleške zastave. Japonci so popolnoma že prepričani, da slavnostni dan kmalu pride. Izletniki se že pripravljajo na izlet v Port Artur in bogati Japonci, ki so izgubili pred trdnjavo takega sorodnika, napravijo v trdnjavo romarsko potovanje. Parobrodne družbe sklepajo pogodbe o društvenih potovanjih.

Ruska križarica vladivostoka divizija

se odikuje po svoji podjetnosti. Sele pred nekaj časa se je vrnilo brodovje admirala Bezobrazova po drni vožnji do Korejske ceste, kjer se je uspešno borlo z japonskim brodovjem admirala Kamimure. Križarica divizija ni dolgo počivala ter v začetku preteklega tedna zopet odplula iz pristanišča. S daj križa ob obalah otoka Jaso ali Hokkaido. V sredo so videli brodovje na raznih točkah zaliva Stroganov. Iste bojne ladje so tudi videli pri Onivaki na severni strani Hokajde. Brčkone namerava admiral Bezobrazov napasti: parnike z vojaškimi transporti. Na otoku Jaso ali Hokkaido je nastavljena 7. japonska divizija, ki bo brčkone šele sedaj zapustila domovino. Sedma divizija je razpostavljena po južnozahodnem delu otoka Hokkaido ob železnici Sapporo-Ashikava ter se bo vkrkala brčkone v pristanišče Otaru. Skoro gotovo je admiral Bezobrazov to izvedel ter sedaj križa tam okoli, da napade parnike. Dosedaj baje še ni srečal nobene japonske ladje.

Tepež med francoskimi in japonskimi vojniki

Reuterjev brzojavni urad poroča, da so se dne 14. t. m. zvečer stekli v Sangaju francoski in japonski vojniki in pri tepežu rabili bajonete. Dva Francoza sta bila ubita in več ranjenih, Japoncev je bilo ranjenih devet.

Krüger.

Angleška vlada je dovolila prevoz Krügerjevih zemeljskih ostankov v Transvaal. Najbrže bode v Pretoriji pokopan na državne stroške. Pogreba se bodo udeležile tudi angleške oblasti. Predsednik francoske ljudske vlade Loubet je Krügerjevimi sorodnikom brzojavno izrazil svoje sožalje.

Johannesburg. Lord Millner, transvalski generalni guverner, je dovolil, da smejo Krügerja pokopati v Transvaalu. Buri pripravljajo veliko demonstracijo povodom Krügerjevega pogreba.

Ogrski državni zbor.

V sobotni seji ogrskega državnega zbora je prvi govoril poslanec Vöörö proti zvišanju civilne liste. Košutovec Giza Polonyi je naglašal, da je vladna politika zato protidinstajska, ker skuša v sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah doseči zvišanje civilne liste. Minuli so časi, ko je kralj lahko rekel: Moja krona, moj narod, moja armada. Ogrsko državno pravo ne pripozna vladarjeve rodovine in pozna le kralja. Tudi zgradba novega kraljevega dvorca ne opravičuje dovolj višje civilne liste. Vlada ima veliko zasebno premoženje. Ministrski predsednik je trdil, da je v dvorni upravi nastal letni primanjkljaj. To je čudno, ker vsakdo ve, da so se vsled smrti kraljice Elizabete in prestolonaslednika Rudolfa morali znižati izdatki dvorne uprave. Ministrski predsednik nima v državnem ogrskem pravu nikakega jasnega pojma. Ako bode Tisza ostal dolgo na krmilu, bode postal prava nevarnost za Ogrsko. Govornik je protestiral proti Tiszi trditvi, da je v nekom svojem govoru pred 10 leti priznal nemščino za poveljni jezik armade. Polonyi je nato govoril o zakonu prestolonaslednika. Vprašanje nastane, kdo bode imel po sedanjem prestolonasledniku pravico do ogrske krone. (Klici na levo: Brezdvorbno njegovi sinovi!)

Ni gotovo, kdo je pravi prestolonaslednik. Čudno je, da se nadvojvoda Franc Ferdinand vključ temu, da uživa na Ogrskem splošno spoštovanje, tako ogiblje Ogrske in sklepa iz tega, da nadvojvoda sam ne misli na vlado. Ako pa nastopi vlado, so nove težkoče. Po njegovem mnenju bi sedanji prestolonaslednik lahko povzročil, ako

⁶⁾ Fasc. št. 52—54.

⁷⁾ Fasc. št. 172.

⁸⁾ Fasc. št. 52—54.

⁹⁾ Landtagsprot. XL. fol. 395.

¹⁰⁾ Fasc. št. 52—54.

nastopi vlado, da bodo imeli tudi njegovi sinovi pravico do krone.

Tisza odgovarja Poloniju le kratko. Zadnje odredbe vojne ministra o premembni učnih načrtov o vojaških vzgojevaliških so odkazale madžarsčini enako mesto z nemščino, dočim ima učenje drugih v Avstriji običajnih jezikov le ta namen, da se omogoči občevarje častnikov z vojniki v njihovem jeziku. Kar se tiče prestolonasledstva, je to vprašanje popolnoma jasno urejeno. Ni večje nevarnosti za dinastijska čuvstva, kakor če pade le senca nezaupanja na upravičenost prestola in krone. Govornik graja, da se je spravilo to vprašanje v razpravo.

Vsenemci proti češkim vzporednicam na učiteljskih v Šleziji.

Vsenemci so 15. t. mes. priredili shod proti češkim vzporednicam na učiteljskih v Šleziji.

Shod je bil v Opavi v navzočnosti približno 2000 oseb. Sklenili so resolucijo, v kateri zahtevajo odpravo čeških vzporednic. Nadalje so sklenili prirediti 18. avgusta v Opavi „Deutscher Volkstag“. Wolf je nato peljal zborovalce po Bismarckovi cesti pred poslopje deželne vlade, kjer so priredili demonstracijo. Policija demonstrantov ni mogla razgnati.

Z Balkana.

Turki poročajo, da je 25. mož močna srbska vataška četa pod vodstvom stolnika Nuzija dobro oborožena in preskrbljena z razstrelivnimi sredstvi dne 7. t. m. prestopila mejo.

Bivši srbski ministrski predsednik in vodja liberalne stranke, Avakumović, se je napram sotrudniku lista „Zet“ o položaju izjavil sledeče: Sestanek kralja Petra in bolgarskega kneza Ferdinanda je povzročil prijeteljstvo z bližanje med obema državama. Notranje razmere v Srbiji so urejene. Kraljeve morile so odstranili z dvora, a ostali so v armadi. Finančne razmere še niso urejene, ker v enem letu se ne more od straniti primanjkljaj. Kar se tiče nemirov na Balkanu, je izjavil Avakumović, da Srbija doslej še ni imela povoda, vzklicati se v te stvari, ker čaka, kaj stori Evropa, ki pa bode morala vsa stvar resneje vzeti v roke. Turčija s svojimi reformami ne bode dosegla ničesar. Makedonijo bi morale vele vlasti razdeliti med Srbijo in Bolgarijo. Razmerje med Srbijo in Avstrijo je dobro, a poleg tega hoče Srbija ostati v najboljšem razmerju z Rusijo.

Turška vlada poroča uradno, da se je od 26. aprila do 15. junija vrnilo iz Bolgarije v makedonske vilajete in drinopoljski vilajet 10 886 beguncev.

Turki trdijo, da so inozemci nasvetovali makedonskemu odboru, naj zopet prične delovati, češ, da si bo Makedonija z novimi nemiri priborila svojo avtonemijo.

Pij X. kot politik.

Papeštvo je prestalo tekem časa brezštevilno bojov, osobito zaradi zvestobe do svojih načel in svoje neomejene stanovitnosti. Sovražniki papeštva so ob vsakem boju se veselili in prerokovali papeštvo smrt, a vedno je bilo njih veselje prezdano: umrli so in tudi njihovo delo je razpadlo, a papeštvo stoji še vedno trdno in neomajano, kakor je stalo ob početku, že skoraj 2000 let. In gotovo je tudi, da bode tudi iz sedanjih bojov izšlo papeštvo neomajano in zmagovito, kakor še vedno, tudi v rimskem vprašanju. In to prepričanje navdaja tudi sedanjega papeža Pija X. in mu narekuje politiko. Gotovi časopisi trde, da sedanji papež ni politik, a oni, ki so v ožji dotiki s sedanjim poglavarjem sv. cerkve, pravijo o Piju X. kot politiku sledeče: Ako je potrebna za politiko modra zrnost, prirojena modrost, življenska skušnja in smisel za zgodovino, primerna odločnost, poznanje razuma, nadalje prepričanje o veliki zgodovinski misliji papeštva, potem je brez vsake dvojbe Pij X. politik. Kdor pa sodi, da je politik oni, ki se obrača vedno po okolščinah, popušča ter pridobiva hipne uspehe, namesto trajnih, ta bode o sedanjem papežu pač trdil, da ni politik.

Italija in Vatikan.

Italijanski listi izjavljajo, da je pričakovati o razmerah med Vatikanom in Italijo presenečenj, a preteklo bode še nekaj časa, predno bomo stali pred dejstvom. Razmere med Italijo in Vatikanom so vedno boljše. Državni tajnik papežev ima baje nalog delati na sporazumljenju z italijansko vlado. Vatikan je pripravljen na popolno ločitev zveze s francosko vlado. Seveda zabeležimo to časnikarsko vest z vso rezervo.

Zatvoritev samostanov na Francoskem.

Pri zatvoritvi kongregacijske šole v Nantesu je 150 oseb napadlo policijskega komisarja, ki je naznanil zatvoritev. Zaprl so župana, ki se je udeležil demonstracije.

Štajerske novice.

Š Samomor dijaka. Pri Veliki nedelji je skočil z bravičaka dijak VII gimnazijskega razreda, Heber. Kolesa so mu odtrgala glavo od telesa. Baje je izvršil samo mor rad tega, ker je bil doma karan.

Š 40 let duhovništva. So včeraj, v nedeljo, dopolnili dne 17. julija 1864 v Mariboru posvečeni gospodje: Bezenšek Jurij, konzistorijalni svetovalec in župnik v Čadramljah, Geršak Vinko, župnik na Vranski, Gregorec Lavoslav, kanonik pri Novi cerkvi, Sket Martin, dosluženi župnik pri Sv. Rupertu blizu Laškega, Slatinšek Anton, župnik do služence pri Sv. Kunigundi na Pohorju, Smrečnik Franc, knezoškofovski svetovalec in župnik pri Sv. Ilju blizu Velenja. Vsem gospodom: Še mnoga leta!

Š Doktor bogoslovja je postal v soboto gospod Jančič Janez, kaplan v Kozjem Cestitamo!

Š V Zrečah je sin širjemu svetu znana gospoda Rušnika prevzel veliko lesotrtstvo v Bukovini. Sin je tam umrl. Smrt je povzročila, da je posestvo očetovo prišlo v roke raznim kupcem trvdki Popper & Comp. v Trstu. Med ostalim se nam poroča, da „do mačijo“ ima sedaj gospod poštar Jurša, „žago“ dobil je gospod Winter, „štante“ je kupil gostilničar gospod Kračun, „Brinjeva gora“ postala je lastnina tamošnje cerve „pri Materi Božji“.

Š Ogenj. Sv. Marko niže Ptuj. V petek, 15. julija, je plat zvona vzmernil pridne delavce našega lepega polja. Ravno opoldne se je oblak črnega, gostega dima dvignil sredi polja nad prijazno vasico Borocevi in ljuti ogenj je hraskaje praškal in kakor krvoločni zmaj švigal visoko v soparni zrak. Na debelo plapolajoči plamen je objel v trenutku veliki poslopji posestnika Paderškega in Majcena in v tem saharasko suhem času je vpeljal do drobtinice vse, kar je gorljivega. Skoda je velika, ker je zgorelo vse. Na pomoč so prihiteli ognjegasci trnovski, kateri so se vrtlo obnesli med ljutim ogojem. Srčna jim hvala, kakor tudi vsem pomočnikom. Bog nas varuj takih nesreč!

Š V konkurs je prišel trgovec H. M. Stergar v Mariboru.

Š Umrl je v Slov. Bistrici orožniški postajevodja g. Franc Kresnik.

Š Deželnozbornske volitve na Štajerskem. Vlada je razpisala deželnozbornske volitve na Štajerskem za četrti kurijo na dan 20. septembra t. l. V Gradcu bodo volitve od 8. do 1. ure in od 3. do 6.; v ostalih volilnih okrajih pa od 8. do 11. in od 1. do 3. ure. V splošno kurijo bodo volili osem poslancev.

Š V Slatino so imeli včeraj izlet celjski Nemci.

Š Občinske volitve v St. Ilju, pri katerih so lani Slovenci zmagali v I. in III. volivnem razredu in so bile potem razveljavljene, bodo 20. (III. volivni razred) in 21. t. m. (I. in II. volivni razred). Upamo, da bodo štajerski slovenski volivci storili svojo dolžnost in z isto požrtvovalnostjo, kakor lani, delali na tvo moč za zmago slovenskih kandidatov.

Novice iz kočevskega okraja.

Š Okrajni šolski nadzornik Turk je baje nadzoroval šolo v Novem Kotu pri Dragi — v nedeljo popoldne v odsotnosti tamošnjega učitelja. Kar meni nič tebi nič je otroke sklical in dal učitelja poklicati z Babinega polja. Kakšno je neki bilo to „nadzorovanje“? Ali se sme za to porabiti ne delja? Povsod mora biti red, samo „višji“ ne poznate te lepe besede!

Š Nove šole bodo zidali v Novem in Starem Kotu pri Dragi.

Š Nov konzistorijalni svetnik menda postane Nace Mrhar, župan v Prigorici, bivši klerikalec, prvi načelnik rajnega konsuma v Dolnji vasi, novopečeni liberalci itd. On baje pravi, da ne bo dal prej miru, dokler ne spravi strani kaplana iz Dolnje vasi in enega iz Rbnice. Potem pa pravi, da kaplani ne dajo miru! Nam se zdi, da bo Nace ostal silno „tajen“ svetnik; zdi se nam pa tudi, da bo Nace preje pred kaplani padel s svojega županskega stolca, nego bo on spravil takega kaplana iz službe. E Nace, kmalu vas bomo imeli za — Pepeta! Bodite previdni!

Š Ali ste videli, kaj labko napravi ribniška dolina? Nad 600 mladenišev in moč je peromalo s posnblim vlakom na Brezje na vavoslovenski mladeniški shod. Imeli so seboj sedem zastav Marijinih družb, izobraževalnih in pevskih društev. Vlak sam je bil okrašen z dvanaestimi papeževimi, cesarskimi in narodnimi zastavami. Ljubljanci so kar gledali in ploskali, ko so pevci na ljubljanskem kolodvoru zapeli nekaj navdušenih narodnih pesmi. Ribničani se zna pokazati! Prav ima! Le na noge! „Prešičarjem“ seveda to ni všeč, zato krulijo po

»Narodu«. Le krepko, da vas ljudstvo po kruljenju spozna kdo da ste!

Š Zopet so se za nos prijel ribniški liberalci. Že naprej se ljudem trobili, češ, ne hodite na Brezje, se boste vozili samo v živinskih vagonih. A Ribničani so kljub temu šli v častnem številu, in železniška uprava jim je kulantno postregla, vozili so se v tretjem in celo v drugem razredu. Ko so se z Brezja vsi veselili in zado voljni vrnili, je hitro neki rdečebredce po trgu izpraševal, v kakšnih vozovih so se vozili. Neki odločen Ribničan se ma je odrezal: »Cvajte klas! In liberalci jo je prihuljeno odkuril. Bil je namreč eden izmed — prešičarjev!

Š Odkrito! Dne 7. t. mes. je bila v Rbnici okrajna učiteljska konferenca. Kakor je pravil neki s sladkian vinom poročen liberalni učitelj, je stavil učitelj postenjak dva predloga, katerih usoda je bila ta le:

Š Prvi predlog: »Predlagam, da učiteljstvo v edinstvu s kateheti navaja otroke, da bodo vedno pozdravljali s „hvaljen bodi Jezus Kristus“.« Sledilo je nekaj debate. Končno pa je veleodkritosrdni ribniški nadučitelj Tomšič predlog pobil, češ: »Če bomo otroke k temu navajali, bomo uganjali le binavščino! Ta je pa lepa! Pri vsi gorostasni binavščini je pa Tomšiču vendar enkrat ušla odkritosrdna! Bum!

Š Drugi predlog: »Predlagam, da se med učiteljstvom tukajšnjega okraja sestavi odbor, ki bo med učiteljstvom pospeševal protialkoholno gibanje.« Po tem predlogu so nekateri učitelji osuplo molčali, ne vedoč, da bi s tem napreje »boljšali svoje gmočno stanje. Nazadnje pa so večinom zagnili z glavami, češ: »Potem pridejo „mački“ čisto iz navade!« Bum!

Š Veliki ribniški semenj, ki se je v Ribnici priredil v nedeljo na Rudeževem travniku v korist družbe sv. Cirila in Metode, je bil nekaj prav posebnega. Vsakega mora veseliti, da se tako izdatno podpira velepomembna družba. Neumestno pa je, da nastopajo kot klovni uradniki, da se tudi napredni »kavalirji« toliko nasrkajo močnih alkoholnih darov, da leže do jutra na sejišču. To menda družbi sv. Cirila in Metode ni v korist. Z velikanskim veseljem so isti nekoč pisali o nekem nesrečnem »urhu«, ki je baje objel neke nezkušene osebe; pa še o tem so se menda izmislili. Ne vemo, če bo pa sedaj gospod Rudež kaj zelo hvalježen, da so mu na prečuden način pognojili cel travnik, ki ga je solnce drugi dan zaradi kvarnih tvarin vsega osmodilo! Javne veselice naj se gibljejo le v mejah dostojnosti!

Cerkveni letopis.

Sedemstoletni jubilej kanonizacije sv. Prokopa

praznujejo letos Čehi. Sv. Prokop je bival v sazaavskem samostanu, kateri je branil slovansko bogoslužje, a so ga pozneje Husiti grdo zdelali. Največjo škodo mu je pa naredil jožefinizem, ki je uropal sazaavskim bratom vse. Župnik je moral prebivati potem v nezdravem konjskem hlevu. V ljudstvu pa ni izginil spomin na sv. Prokopa, katerega še danes — po 700 letih — časte Čehi. — Mladodci po celi deželi prirejajo zdaj slavnosti in predavanja v čast istemu Husu, katerega privrženci so ropali zapuščino sv. Prokopa! Katoliški Čehi pa so proslavili jubilejni spomin katoliškega češkega svetnika z velikim romanjem v Sazavo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. julija

Š Pozdravi Čehom. Češke goste, katere sta vozila v soboto v Ljubljano dva vlaka po gorenjski železnici, so Gorenjci navdušeno pozdravljali. Okrasili so mnoge hiš pri kolodvorih z zastavami. Posebno lep je bil pozdrav v Podnartu, kjer so jih pozdravili župani iz Kamae gorice, Kroke in Podnarta. Navzoč je bil tudi državni poslanec Pogačnik. Prišli so pozdravljat Čeha gasilci iz Ljubnega, Kamnegorice in Kroke ter mnogo občinstva, ki je pozdravljalo goste s zastavicami in jim metalo šopke. — Tudi v Kranju je bil pozdrav. — Iz St. Vid a nad Ljubljano se nam poroča: V soboto zvečer so pozdravila šentviška in vižmarska društva z veliko množico ljudstva na vižmarskem kolodvoru z zastavami skozi vzceče se češke »Šokole«. Pri zadnjem vlaku razsvetlilo smo z bengaličnim ogojem; žal, da je vlak naglo mimo vozil. Navdušeno smo jim klicali: »Na zdar!« „Zivel veli bratje Čehi!“

Š Slov. Narod in žrtve. Kmetijsko društvo na Blokah se bode razdružilo, in zato morajo člani izpolniti dolžnost, ki jim jo nalaga zakon, plačati morajo namreč deleže. Ti deleži se od tistih članov, ki jih

zlepa ne plačajo, morajo iztirjati sodnijskim potom. »Slov. Narod« pa, sicer zastopnik kapitala, našel je srce za tiste, ki nečejo izpolniti postavne dolžnosti, ter jih imenuje »žrtve«, seveda »klerikalcev«. Pri tem se je spravil na dr. Schweitzerja, ki od nekaterih članov iztirjava za društvo deleže, ter mu očita med drugim tudi, da baje vsako pravdo izgubi. Poizvedovali smo, in izvedeli, da je dr. Schweitzer proti odgovornemu uredniku »Slov. Narodu«, dr. Ivanu Tavčarju kot zastopniku strank lani in letos zmagal nič manj kot v petih pravih, vse že pravomočno razsojene v korist tistih, ki jih je dr. Schweitzer zastopal. Toliko odgovora bode menda dosti.

Š Komedija s Husom. Tudi »Slovenski Narod« se je udeležil komedije, katero uganjajo češki odpadniki s Husom. Značilno za proslavo Husu je sledeče: »Narodni listy« so prinesli članek, v katerem zahtevajo od katoliške cerkve revizijo Husovega procesa. Pravijo, da se je Husu zgodila krivica, ko so ga obsodili kot krivoverca, in da mora revizija dokazati, da Hus ni bil »Kacif«, ampak pravoveren sin cerkve. Ničde ne bi bil bolj vesel, nego mi, če bi se to res dokazalo. A takoj na to je prof. Flajšhans objavil v »Narodnih listy« članek, v katerem pravi, da naj se nikar ne zahteva revizija. On se boji, da bi se morda res dokazala pravovernost Husova, in kaj potem? »Nam je Hus ravno zato drag«, kliče, »ker je krivoverec. Mi ga slavimo ravno zato, ker je nasprotoval cerkvi!« In res, isti trenutek, ko bi cerkev Husa proslavila, bi ga gotovo začeli napadati vsi husiti! Pa še druga stvar je, ki meša štrono husitom. Mladodci slavé Husa kot liberalca, radikala in socialni demokratje pa ga proslavljajo kot anarhista in upornika zoper vsako oblast. Tako Hus pobija Husa, ker vai ti njegovi slavitelji mu podtikajo le svoje misli in nobeden se ne potruji, da bi študiral zgodovinsko resnico. Ko bi Hus danes živel, to bi ga napadali kot »klerikalca« in »politikujočega duhovnika!«

Š Tržaške bombe. Kakor smo že v soboto poročali, je našla tržaška policija v društvenih prostorih italijanskega telovadnega društva »Societa Ginnastica« dve bombi Orsinijevega sistema, nadalje več pištov, kapi in smodnika. Policija je bila obveščena baje o tem po nekem anonimnem pismu iz Gorice. Policija vodi preiskavo strogo tajno in ni časopisju naznanila drugega, nego, da so se pri hišni preiskavi našle bombe, in pa osebe, katere je aretirala. Italijanski telovadno društvo je že od nekdaj bilo središče vseh protiatvrijskih demonstracij in je bilo zato že društvo večkrat razpuščeno. Bombe so bile narejene na italijanskem. O namenu bomb so razširjene po Trstu razne govorice. Nekateri so mnenja, da so nameravali »neodrešenci« z bombami razrušiti poslopje policijske direkcije, drugi zopet pravijo, da je bil napreren napad proti slovenskemu »Narodnemu domu«, nekateri pravijo, da so hoteli razrušiti palačo cesarjevega namestnika, in zopet drugi, da so nameravali razrušiti nemške šole v Trstu. V to zadevo so zapleteni Jakob Fummi, občinski učitelj, ki je pobegnil; društveni učitelj za telovadbo Napoleon Cozzi in mestni blagajniški uradnik Oskar Suban. Kako ulogo so igrali predsednik društva dr. Mrach (!), tajnik Salvator, društveni slugi Balanza in Bipoli, dimnikarski mojster Saatei, tržni nadkomisar Bonifacio, koje je zaprla policija, ni znano. — Mestni uradnik Sillanui je pobegnil. Policija še ni zaključila svojih poizvedovanj in bode najbrže zaprla še mnogo oseb. Nad vse ostro piše o tem vladni list »Triester Zeitung«, ki pravi, da so odgovorne osebe, ki so sedaj v Trstu na krmilu. Mi pa pravimo, da je v isti meri tudi soodgovorna vlada, katera je še vedno negovala neodrešence v Trstu, a zatirala vedno in povsodi slovenski življenj. Iz Trsta se nam še poroča: Bombi, ki so ji našli policisti v telovadnici tržaške »Ginnastike«, imata vsaka po dvanajst kapselnov; razstrelivo je v obeh ločenih oddelkih, katerih vsak tehta četrtil kilograma. Našli so tudi 200 kapselnov in 35 palic z vijaki. Na zaboji je bilo zapisano: »Smrtna nevarnost!« — Včeraj so še aretirali brivca Karla Birgel. Odvetnika Mracha so izpustili iz zaporu po poldrugo uro dolgem izpraševanju. Prostor telovadnega društva so zapečateni. Postrežnica je po neprevidnosti odlomila pečat, nakar so zapečatili iznova.

— Vegova 150letnica na Dunaju

Kakor znano, je gosp. Fridolin Kavčič, c. kr. stotnik na Dunaju, v društvu »Zvezda« imel predavanje o Juriju baronu Vegi, katero je zaključil s predlagom, da bi si vsa dunajska

slovenska društva brez izjeme v bratski slogi podala roke v plemenitem namenu prirediti sijajno slavnost ob priliki 150 letnice Vegovega rojstva v prid Vegovemu spomeniku. Ta predlog je bil ne samo v „Zvezdi“, ampak tudi v drugih slovenskih društvih na Dunaju z veseljem sprejet. Na poziv »Zvezdinega« odbora odzvala so se vsa slovenska društva na Dunaju ter v slavnostni odbor poslala svoje odposlance. Bili sta že dve seji in sicer dne 28. junija in 8. julija. V prvi seji so zastopali: »Jugoslovanski klub«, g. prof. Reisner, kat. društvo „Straž“, gg. dr. Pavel Valjavec in vd. Franč. Rebólj, kat. akad. društvo »Danica« gosp. Marinko in Schaubach, društvo »Savo« gg. Sabathy in Makso Sever, akad. društvo »Slovenijo« gg. Režek in Lovše, in slov. umetniško društvo »Vesno« gg. Peruzzi in Vilko Sever. Častnim predsednikom je bil navdušeno izvoljen g. dvorni svetnik in državni poslanec dr. Mirko Ploj. Predsednik »Zvezde«, ki je bil v „Zvezdi“ enoglasno predsednikom slavnostnega odbora izvoljen, izjavi, da zastopniki drugih društev niso vezani potrditi te volitve, marveč je njih dolžnost izmed sebe voliti najsposobnejšo, najdelavnejšo moč, ter, da v tem slučaju rad odstopi. Zastopnik »Jugoslovanskega kluba«, g. prof. Reisner predlaga g. Pukla predsednikom slavnostnemu odboru, temu predlogu pritrtili so vsi zastopniki slov. društev. V odbor so bili voljeni predsedniki akad. društev in sicer gg. Capuder, preds. »Danice«, g. Gabr. Hočevar, predsednik »Save«, gospod Lovše, preds. „Slovenije“ in Sante, preds. „Vesne“. Iz poročila g. Pukla je posneti, da se bode slavnost vršila v jeseni 16. nov. v krasni dvorani hotela „Zur Post“, I Fleischmarkt 16 V tem hotelu je »Slovanska Baseda«, katere predsednik je grof Harrach. Imejitelj hotela je Č e h B ě z d ě k. Vse osebe je češko; dvorana je v najmodernejšem slogu in velika (za kacic 700 oseb) V tej dvorani prirejujejo razna slovanska društva kakor »Slovanska Baseda«, »Pokrok«, društvo hrvaških in srbskih trgovcev svoje zabave in ples, Odlične osebe so odločile da se za Vegovo 150 letnico volita dvorana v edinem slovanskem hotelu na Dunaju. G. podpolkovnik T o m š a je preskrbel vojaško godbo; društvo slovenskih umetnikov „Vesna“ pa bode prevzela dekoracijo dvorane. Debata o vsporodu bila je zelo živahna: predloge so stavili gg. Pukl, dr. Valjavec, profesor Reisner, zastopniki akademič. društev g. Marinko („Danica“), g. Sabathy („Sava“), g. Lovše („Slovenija“), gg. Santo in Peruzzi („Vesna“). Predlogi so bili vsprejeti enoglasno. Sklenilo se je tudi prositi na Dunaju stalno bivajoče slovenske rodoljube, da blagovole pristopiti odboru ter pospeševati odborovo delovanje. Dne 8. julija je bila 2. odborova seja, v kateri so se volili sledeči funkcionarji: 1. podpredsednikom, gospod dr. Pavel Valjavec, (preds. „Straž“), 2. podpredsednikom gosp. Šantl, (predsednik „Vesne“). Tajnikom je bil izvoljen odlični rojak g. stotnik Fridolin Kavčič. Drugi tajniki se bodo na predlog g. Sabathya volili v jeseni iz akademičnih društev, od katerih je izrekel nado, da bodo rada podpirala delovanje slavnostnega odbora. Za blagajništvo izvoljena sta gospica Jelica Krušič in gospod Jakob Šemè (blagajnik „Zvezde“). Za pevovodjo je bil enoglasno izvoljen gosp. Vinko Krušič (pevovodja „Zvezde“). G. Krušič je že iz dijaških let znan kot pevovodja, neutrudljiv je marljiv in poštřtvoalen. Pevci in pevke iz slovenskih društev vadili se bodo v dvorani „Slovanske Basede“. Za pevce, ki so stalno na Dunaju, se začno pevske vaje meseca septembra, za gospode pevce visokošolce pa meseca oktobra t. l. — Dve seji sta se vršili v lepem soglasji; tako se je nadejati, da bode ta slavnost na čast slovenskim dunajskim društvom. — V seji je bilo več gostov navzočih; maloruski kipar Humeniuk, ljubljanski knjigotřžec Schwentner, ki je blagajničarki izročil 10 kron kot darilo za Vegovo slavnost. Navzoči slovenski kipar Ivan Zajec je bil navdušeno pozdravljen. G. prof. Reisner se je poslavljaj v srčnih besedah od odbora, kateremu želi najboljši uspeh. Že v kratkem se preseli z Dunaja, v katerem je vedno deloval v korist Slovencev. Doneli so mu živahni živio-klici z željo, da se skoro zopet vrne na Dunaj.

— **Surov sin.** V soboto je Janez Korderman z Nadgerce pri Črnučah svojo mater pretepaval. Njegova sestra, omožena Kurent, je prišla mater braniti. Janez Kurent je zato svojo sestro tako pretepel, da ji je nos zdrobil.

— **S koso po glavi.** Na Kokrici so se sprli tantje. Franc Spurn je Franca Mraka s koso tako po glavi udaril, da mu je priza dejal težko telesno poškodbo. Zbil mu je tudi dva zoba.

— **Iz prvega nadstropja padla** je v Spodnji Siski v soboto 4letna Albina Osterman in se težko poškodovala na glavi.

— **Herbert slomil** si je Jožef Koren iz Gorii pri Bedu. Padel je s kozolca.

— **Prepovedan shod.** Italijanski di-
jaki so hoteli včeraj v Trstu prirediti shod
v gledališču „Policama Rossetti“, da bi raz-
pravljali o dogodkih v Inomestu. Redar-
stvena oblast pa je prepovedala ta shod s

tistim navadnim utemeljenjem : iz ozirov na javni mir in red.

— Ameriška eskadra, ki se na haia sedi v tržškem pristanišču, pride dne 25. t. m. na Reko, kjer jo hočejo svečano vsprejeti.

— **Vojak utonil.** V Idriji je v petek utonil dragonec Karol Schicho, doma iz občine sekovske na Gor. Stajerskem. Spremljal je kot sluga stotnika Lenganerja z Dunaja. Ta ima posebno veselje do ribištva. Pot z Dunaja mu ni bila predolga za ta šport. Kakor že večkrat, tako je prišel tudi sedaj za nekaj dni loviti ribe, sluga pa jih je spravil v sodeček. Ko sta končala, prosi sluga, če se sme iti kopat. Nesrečnik pa je zašel v tolmun, kjer sta že dva utonila pred nekaj leti. Klical je na pomoč, pa njegov gospodar ga ni slišal, ker je med tem zadremal. Ravno letos bi bil odslužil vojake in prevzel posestvo in se oženil na svojem domu, kjer ga je težko pričakovala še živeča mati, nagla smrt pa mu je prekrizala račun. Pokopan je v Spodnji Idriji.

— **Nov slovenski list** bo prišel baje izhajati v Slatnarjevi tiskarni v Kamniku. List bo menda naperjen proti »Stajercu«. Urednik mu bo neki bivši urednik »Stajerca«, ki hoče, kakor se duje, list izdajati popolnoma v svoji režiji. Tako bi mu tudi ob raznih prilikah on sam določil smer in to menda ne bo posebno koristno za štajerske Slovence.

— **V Radovljici** je bil izvoljen županom g. dr. Janko Vilfan.

— **Nevarno obolel** je v Tanturju pri Betlehemu v sv. deželi č. g. br. Primitiv Oswald iz reda usmiljenih bratov.

— Beljaško ravateljstvo držav. železnice razpisuje prodajo starega železa in drugega gradiva, prejema ponudbe do dne 30. julija ter daje tudi potrebna pojasnila.

— **Samomorski polzkus davkarja**
Davkar v pokoju, g. Ferdinand Jug v Gorici, je poizkusil samomor z revolverjem. Bil je dalj časa jako čuden. Podnevi je spal, ponoči hodil okoli. Soproga in hči ga nista mogli privedi do bolj rednega življenja. Zadnji čas je bil zelo nervozen. Soprogi je naročil, naj mu pripravi nekaj mleka. Ko je šla iz sobe je vzel revolver in se ustrelil. Ko se soproga vrne, ga dobi vsega krvavega in pade poleg nje na tla. Prihitela je tudi hči. Poklicali so zdravnika dr. Brecejla, ki je konstatiral, da se je ustrelil Jug enkrat v usta in trikrat v glavo nad desnim sencem. Odpeljali so ga v bolnišnico, in ni izključeno, da še ozdravi. Ze zopet govori in kaže precej moči.

— **Začgala** se je v Gorici 78letna Katarina Hvala. Revica je nabrala tresk, ker nima denarja, da bi si kupila drv. Ko je hotela zakuriti, se je unela njena obleka. Hudo ožgano se pripeljali v bolnico, kjer je drugi dan umrla.

— **Višji častniki na poučnem po-
tovanju.** — V sredo sta prišla v Gorico dva
štabna častnika in več višjih častnikov-pio-
nirjev, ki so odšli drugo jutro na Tolminsko.

— **Strela ubila učenca.** — V sredo zjutraj deževalo je malo po Bukovici, ko so hodili otroci v šolo. 12-letni Janez Gregorič in 10-letni France Mihelj sta šla skupaj v šolo; ker je začelo bolj gosto deževati, umaknila sta se v hišo Gregorja Arčona. Toda kmalu se je zaslišal rahel strel — in strela je udarila po dimniku v hišo, vrgla na tla oba učenca in gospodinjjo. Gregorič je bil koj mrtev, Mihel in gospodinja sta se pa zavedla. —

— **Izslivanje z nemško trobojnico na realki.** V sredo dopoldne se je končalo šolsko leto na goriški realki. Predno so dobili dijaki spričevala, je bil nastal v tretjem razredu velik vik in krik. Ta razred je po-hajal Robert grof Barbo, ki je čutil potrebo, priti na zadnji dan leta v šolo s trakom v germanskih barvah v gumbnici. Dijaki, Slovenci in Lahi, so padli po njem z dežniki in s pestmi. Konec je naredil pro-fesor Sencig. Imeli so profesorji takoj konfe-rencio, v kateri so določili nemškemu grofiču karcer 5 ur in pa v vedenju so mu znižali red.

— **Utopljenka.** Iz Polšnika se nam poroča: V Savi v Renskih so dne 14. t. m. našli nekdo utopljeno žensko osebo. Morala je že biti dalje časa v vodi. Na nogah ima čevlje iz rujavega platna. Starosti je že bolj visoke in močne postave. Pokopana bo v Polšniku.

— Na poročnem potovanju utonila Dva novoporočenca sta prišla na ženitovansko potovanje na Reko. V čolnu sta se vozila izven luke. Čoln se je prevrnil in oba sta utonila. Baje sta ponesrečena Karol Dunischy iz Krakova in njegova žena.

— V Dolu pri Ljubljani je včeraj povodom cerkvenega patrocinija opravil ob 10. uri slovesno duhovno opravilo prečastiti gospod kanonik A. Kalan ter po sv. maši ob asistenci tujih in domačih gospodov duhovnikov sprejel v novoustanovljeno Marijno družbo 40 deklet. Dal Bog, da bi se po mladi Marijni družbi na novo poživilo krščansko življenje doljskih župljanov!

— Šolske vesti. Štirirazredno dekliško ljudsko šolo v Kranju je v minulem letu

obiskovalo 153 učenk; od teh je za višji razred sposobnih 122. Poučevalo je šest učnih močij.

— **Slepe koe.** Na Gorenjem Koroškem so opazili, da je zelo mnogo koz kmetovalcem oslepilo. Ako ženejo živino na pašo, opazijo, da take koe ne ostanejo med čredo, ampak tavsjo po poti ter se zadevajo ob drevesa, hiše in kamenja. Njihove oči so steklene. Tudi jim jed nič kaj ne diši in zelo hujšajo. Vendar pa ta bolezen čez nekoliko časa kar sama od sebe zopet zgine.

— **Senožeške novice.** Izvrstno so bili postreženi p. n. gg. učitelji pri zadnji konferenci v tukajšnjem „hotelu.“ Nenavadno zgodaj in temnih obrazov so se vracali domov. To je pa več, kakor liberalno, so mrmrali; škofa so prezirali nam pa še potrebne hrane ne privoščijo. — Sumljivo so se pogledovali zadnje dni nekateri liberalni obiskovalci znanega „hotela.“ Zakaj pa? Ker jih je „Narod“ z mežnarjevo hčerko iz Postojne spravil v tako zadrego. Znano je, da je bila ta hčerka liberalne družbe pred devetimi meseci še v Senožečah. — Nezmotljivi prerok je senožeški milijonar. Po njegovem trdnem prepričanju je moral Port Artur pasti že prejšnji mesec. In glej, še stoji! Zato pa se temu tukaj ne moremo prečuditi. Nekaj nas pa zdaj le skrbi. Kdo ve, ali bomo takega vedeža še imeli za vseмогоčnega? — Kje se proda največ „Naroda? Na S. p. v Senožečah. Pretekli mesec se ga ni toliko spečalo, da bi se bila splačala poštšina. — Kje najrajše beró „Narod“? V Senožečah. Tam ga leže celi kupi nerazprodane. Ženice so zdaj postale nekam vesele, ker jim ne primanjkuje več netiva — Kratkočasno šolo imajo v Senožečah. Mišji zarod je postal v teh vedi posvečenih prostorih nekaj tak navadnega, da se brez skrbi igra s šolarji med tako dragocenimi šolskimi urami. Pa saj jim po sobah nikakor ne primanjkuje varnih skriivališč. In če se mišja družina preveč zaredi, pa si poišče v sosednjih učiteljskih stanovanjih nič manj varnega bivališča. — Cerkvena ura zopet prav kaže in prav bije. Zasluga gre postojinskemu gosp. Petriču, ki jo je po večletnem kljubovanju vendar korenito ozdravil.

— **Misijon, fajmošter in toča.** Iz Dobriča se zganja nek nad vse olikan dopisnik v zadnjem sobotnem »Narodu« v domačega g. župnika, češ, da se je obhajal sv. misijon ob času največjega dela, da so ljudje zaradi misijona zanemarjali polje in odlašali z žetvijo, dokler jim ni huda toča napravila veliko škode. Dopisnik se dela sicer veleučenega in izvrstno informiranega, vendar si dovoljujemo njegovo mnenje nekoliko popraviti in označiti kot navadno laž. Sv. misijon se je vršil na teden sv. Petra, ko poljsko delo nekoliko poneha. Ljudje so dobajali v cerkev po stanovih tako, da niso porabili za to 7, ampak le 2 dni, ostali čas so lahko delali. Poleg tega je bila rž takrat že požeta, a pšenica še ni bila zrela. Župnik faranom ni vabil misijona, ampak se je ravnal po določbah l. 1897. napravljene ustanove v spomin proslulega rojaka Barage, po katerih se mora sv. misijon obhajati vsako peto ali sedmo leto. Nihče ni prišel k župniku in ga osmerjal zaradi misijona, pač pa so bili župljani z njim popolnoma zadovoljni. Kar se tiče drugih opomb, bilo bi dopisniku svetovati, da naj raje pometa pred svojim pragom. Župnik si ne bo dal predpisovati od Sloveka, ki plava na suhi cesti ležeč na obrazu, ki vpije po vasi, da morajo biti njegovi otroci anarhisti, da bodo pregnali te proklete f...e, in ki nikoli ne spolnjuje verskih dolžnosti.

— **Liberalcev skrb za župnike**
je res velika. V zadnjem času sta prejela dva župnika v kranjskem dekanatu anonimna pisma, v katerih jih neko liberalce svari glede poslovanja pri posojilnicah. Seveda utemeljuje ta učenjak svoje svarilo z nevednostjo g. župnikov v poslovanju in kaže na posojilnice v Kranju, Kamniku in Ljubljani. Temu revežu se zde potrebne samo posojilnice v mestih, na kmetih so popolnoma nepotrebne. Mi pa povemo, da liberalcev, ki niti svojih posojilnic nimajo v redu, kar se je pokazalo zadnje leto samo pri eni, ki je izkazala 72.000 K primanjkljaja, ne bomo vprašali za svet in ga tudi ne uvaževali, še manj pa bodo odstopili gospodje župniki na nasvet liberalnega nevedneža od obče koristnega socialnega delovanja. Škoda za vsako besedo in znakomki jih plačuje dotični dopisnik!

— **Iz amerikanskega kopališča**
Glenwood Springs Colo. nam piše slovenski
rojak: Sedaj se mudim že nekaj tednov v
kopališču Glenwood Springs, ki leži 5700
čevljev nad morsko gladino. Mesto je sezi-
dano na visokih gorah na mali ravnini in
šteje do 1550 stalnih prebivalcev, ki so ve-
činoma gostilničarji in trgovci. Tu so sve-
tovno znani vroči vrelci, katere obiskujejo
bogatinji in vseh krajev, tudi iz Evrope. Če-
tudi so vrhovi gorā celo leto pobeljene s
snegom, vendar je podnebje precej milo,
tudi po zimi ni hudega mraza. Eni iščejo
tukaj zdravja, drugi zabave in užitka. Vrelci
so jako močni, voda ima 127 stopinj to

plete. V skalovju so vsekane dupline, kjer je do 112 stopinj vroča para. Ob parku je 600 devljev dolgo in 110 široko jezero, v katerem se kopljejo. Voda v jezeru je slana in zelenovinskega. Tu navadno zborujejo razna društva. Ravno sedaj zborujeta društvo »Eksa« (jeleni), ki šteje do 75000 članov iz raznih narodov. V dvorani ima društvo divno okrašenega in električno razsvetljenega jelena. Dne 18. junija je bilo tu do 4000 gostov, ki so praznovali dan »zrelih jagod«, ki v deželi Colorado kaj lepo obrodé in dajejo kmetovalcem lepe dohodke. Ta dan so v Glenwoodu brezplačno razdelili do 2000 krožnikov jagod. Ljudstvo se je radovalo na razne načine, toda ob nedeljah je vse mirno, kakor sploh v Ameriki. Colorado je gorata in na raznih rudninah bogata dežela; ljudé dobivajo mnogo petroleja in premoga. Na raznih krajih so vreli zdravilne vode, v gorskih rekah in jezerih je mnogo okusnih rib, v gorah mnogo divjadi. Lov je prost ob določenih časih, le nekatere vrste divjadi ne sme več let ne smejo streljati, n. pr. divji kozli, ki jih je velike jate. V deželi Colorado živi do 15.000 Slovencev, ki se ukvarjajo s trgovino, večina pa jih dela po rudokopih, gozdih in rudotopilnicah. Mnogi imajo tudi svoje kmetije. Zemlja je sicer precej suha, a dobro rodi, ker imajo s hribov napeljavno vodo na polju. Nekateri so precej bogati.

— **Glas iz občinstva.** V zadnjem času se mnogo trudi, da bi omejili razne bolezni, posebno jetiko. Opozarjamo mero-
dajno gospodo, naj bi prepovedali tudi
damam, na ulicah in izprehajal štitih nositi
dolge vleške, ki vzdigujejo prah. Ako se ne
motimo, je obč. zastop v Brnu določil 200 K
globe za nespametno modo, ki se vlačí po
tleh v prahu in blatu. Ne bi škodilo, ko bi
se to zgodilo po vseh večjih mestih.

— **Bolniške blagajne l. 1902.** Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo statistiko bolniških blagajn v Avstriji za leto 1902. V Avstriji je delovalo skupno 2939 boln. blagajn, in sicer: 561 ovrainih, 1303 delovršbenih, 11 stavbenih, 876 zadrufnih in 164 druŝtvenih. Za ŝludaj boleŝni je bilo zavarovanih povprečno 2,595.474 oŝeb, iz med katerih je bilo 572.576 ženskih članic. Prostovoljno je bilo zavarovanih 172.387 oŝeb. Obŝele je 991.000 članov, 1,235.000-krat in so dobili bolniŝniŝno za 21,900.000 dni. Poradniŝka podpora je bila v 52.113 ŝludajih izplaŝana za 1.235.000 dni in umrlo je 23.500 članov. Skupni rezervni zakladi bolniŝkih blagajn v Avstri znaŝajo 40.500.000 kron.

— Iz Trbovelj. Česa se trboveljska „rdeča straža“ najbolj boji? »Katol. delav. društva« — tako je bilo slišati na njihovem shodu v nedeljo, 10. t. m. Na delo torej, poklicani faktorji, v katol. delav. društvu, ki sicer že obstoji, toda skoro le na papirju. Naj nam bodo v delavnosti zgled nasproti niki. S krščansko ljubeznijo samo, z deli usmiljenja se ne zacelijo globoke rane socializma, treba je pred vsem pravice, ta pa se izvaja v organizaciji! Delavci, ki se vam gnusi brezverski soc. demokratizem, združite se v krščanskem društvu po načelih nepozabnega Leona XIII!

— **Avstrijski častnik — španski**
advokat. Nadporočnik K. K o v a č e v i ć
od 11. brambovskega polka je pet let pi-
sarniški tajnik pri avstrijskem veleposla-
ništvu v Madridu. V tem času se je naučil
španski jezik, napravil izpite iz pravoslov-
nih predmetov ter dobil naslov licencijata
in advokata, dasi advokature ne izvršuje.
Rojen je bil 1. 1869. v Kotoru.

— Društvo čeških železniških uradnikov v Pragi vabi slovanske kolege, da si tekom svojega dopusta ogledajo Prago. Več jutri.

Ljubljanske novice.

Sokolski zlet. Čehi so se pritoževali, da je železniška uprava sokolskim zletnikom slabo postregla. Posebno so se „Sokoli“ pritoževali nad neprehodnimi vagoni brez „toalet“, v katerih 22 ur se neprenehoma voziti ni nikako veselje. Odgovor jim je bil: „Pa izstopite in ne pojdite naprej!“ V oba posebna vlaka je v Pragi stopilo 750 „Sokolov“ v „sokolski“ obleki in 700 civilnih. Prvi vlak je imel 18 voz, drugi 17 voz. Mesto Praga je poslalo brzojavni pozdrav Ljubljani.

Gasilno in rešilno društvo je, kakor smo že poročali, potrjeno in občinski svet je v sept. dne 14. t. mes. potrdil sestavljeni odbor. V kratkem se izvrši slovesna objuba načelnika in podnačelnika županu v roko, in objuba članov načelniku v roko. Tako imamo v Ljubljani namestu razpuščene požarne brambe novo društvo, ki bo po svojih pravih poleg gasilnega posla izvrševalo tudi rešilni posel. Pozdravljamo to novo društvo ne le zbog blagega in vzvišenega namena, ampak tudi zategadelj, ker je ustanovljeno na strogo narodni podlagi. Gasilno in reševalno društvo, prepričani smo, se bode držalo svojega gesla: »Kjer treba, pomoči prinašamo, a kdo trpi — ne vprašamo«, a veseli pa nas vendar, da se društvo zaveda svoje narodnosti. Društvo ima

danes 77 izvršujočih članov in več članov se je še prijavilo za sprejem. Prihodnji teden se prično redovne društvene vaje in vaje z orodjem. Zlatogadel priporočamo onim s meščanom, ki žele pristopiti k društvu, da se v kratkem prijavijo. Novo društvo je na dobrem gnetnem stališču in lepo skrbi v boleznih za svoje člane, skrbni pa tudi za one mogle člane. Član, ki zbolí, dobiva po 140 do 260 K podpore na dan, in poleg tega so mu na razpolago društveni zdravniki. Višinska podpora se določa po društvenih letih. Kdor še ni član in kdor ima veselje do društva, naj se hitro prijavi.

Rešilna postaja pri sokolski slavnosti. Prostovoljno gasilno in rešilno društvo je v biciklistični sobi med sokolsko telovadbo napravilo rešilno postajo, kjer je bilo vse pripravljeno za slučaj kake nezgode. Načeloval je g. načelnik Stricelj, zdravniške posle sta opravljala gg. društvena zdravnik dr. Finz in dr. Zajec. Zdravniška pomoč se je potrebovala v 32 slučajih in sicer: 9 slučajev poškodb, 20 slučajev opeklin vsled solčnih žarkov in 3 drugi slučajji. Poškodbe so bile vse lahke narave. Izmed moštva je bilo prisotnih 10 mož z enim gasilnim vozom, in trije možje z rešilnim vozom.

Komerz učiteljskih abiturijentov. Na komerzu so pokazali učiteljski abiturijenti in abiturientinje, kako znajo peti. Pod vodstvom g. profesorja Dekleva so izvršeno pali „Slovan na dan“ in „Po zimi iz šole“. Most povabljenih profesorjev so jih prišli pozdraviti vseučiliščniki in pa hrvaški „Sokol“ iz Dalmacije. Vsi so bili zadovoljni s prireditvijo komerza. Ravno tu so pokazali abiturijenti in abiturientinje, da so delali kot možje in da bodo na tem potu vstrajali tudi med ljudstvom.

Vsled silne vročine sta postali nezvestni včeraj na južnem kolodvoru kuharica Marija Trtnik in blagajničarica Ivana Jerše. Prepeljati so ju morali z rešilnim vozom v dež. bolnico.

Briljant vreden 120 K. je izgubljen. Topničarski polk št. 7 odide jutri zjutraj k strelnim vajam v Krško.

Nenadoma umrla. V soboto popoldne je zadela kap na možgane pri čevljarškem mojstru Štanteju kot knjigovodkinjo nastavljen 20 etno Marijo Zakosšek iz Planine na Stajerskem. Bila je takoj mrtva. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Vincencijeva družba. Jutri na praznik sv. Vincencija Paviana bode za družbenike v Marjanišču zjutraj ob pol 7. uri sv. maša in zvečer ob 6 uri zborovanje. — Člani Vincencijeve družbe se vabijo k obilnem udeleževanju.

Izgubil je včeraj g. Frančišek Soukal pri dirkališču ali na dirkališču denarnico, v kateri je bilo 36 K.

Heilovska surovost. Ko so v soboto opolnoči sli nekateri hrvaški »Sokol« iz kolodvora, jih je nekdo na Dunajski cesti izžival s »Heil« klici. »Sokol« so razburjeni planili k izživaču ter mu pojasnili stališče. Da bi bilo več izživačev, bili bi pretepeni, za enega heilovca se je hrvaškim »Sokolom« zdelo škoda roke.

965 vstopnic na peron južnega kolodvora je bilo prodanih o priliki sprejemov slovanekih gostov.

Kričeče razmere pri 27. pešpolku V zadnjem času so se udomačile pri 27. pešpolku kričeče razmere. Podčastniki in prostaki se pritožujejo nad škanami, katere imajo prestat, odkar je prišel k polku polkovni zdravnik Jurij David. Pred nekaj dnevi smo videli čez Frančiškanski most korakati na berglje oprtega vojaka prostaka 27. pešpolka. Vojaku je manjkala desna noga. Smitetni vojak ga je peljal k bandažistu. Čudno: Pri vojaštvu ravno ne štedijo; reveža, že skoraj na pol mrtvega vojaka pa trajo k bandažistu, ne da bi naročili bandažista v bolnico, koder bi lažje izvršil svoj posel, a vojaku bi bile prhrajene muke. Mi smo se za stvar zanimali ter poizvedeli, kako je prišel vojak ob nogo. Stvar je sledeča: Ljnsko leto je telovadila 14. stotinja; vojaki so morali skakati čez vrvice. Prostak Schwarz je skočil čez vrvice tako nesrečno, da si je, kakor so trdili, zvil desno nogo, in se takoj zgrudil na tla. Težko je vstal. Drugo jutro se je predstavil polkovnemu zdravniku Juriju Davidu ter ga prosil pomoči. Tužil je o hudih bolečinah v nogi. Omenjeni zdravnik mu je velel, naj polaga mrzle obkladke. Bolečine v nogi pa niso ponehale; čez par dni se je predstavil zopet zdravniku a ta ga je kratkoma zapodil. Vojak je moral z bolno nogo opravljati službo in hoditi s stotnijo na vaje. Noga je postajala, popolno umevalo smerom slabša. Nekaj dni je ležal potem v sobi za bolne v vojašnici in šele 8 decembra lanskega leta je poslal polkovni zdravnik vojaka v vojaško bolnico in pred par tedni so mu odrezali nad členkom nogo. Prostak Schwarz, v civilnem poklicu mesar, je sedaj brez noge, vsled brezbrčnosti polkovnega zdravnika. Jurij David govori jako malo; tolažijo ga s tem, kako zelo da se za njegovo usodo briga tukajšnji general. — Poizvedili

smo še drug slučaj. Prostak Purmaz od 2. stotnije, se je predstavil večkrat polkovnemu zdravniku Juriju Davidu, ter tožil o bolečinah v prsih. A ta ga je kratkoma zapodil. Moral je opravljati službo pri stotniji, kakor vsi drugi. Ko je bil Purmaz še tako slab, da ni mogel na nogah stati, so ga poslali v vojaško bolnico, kjer je pred 14 dnevi umrl. Purmaz je bil doma iz Dalmacije. — Poizvedeli smo še več slučajev. Za danes omenimo samo govor polkovnega zdravnika J. Davida, katerega je imel pri stotniji 27. pešp. povodom vizito preteklo nedeljo. Stotinja se je vstopila v vrsto. Zdravnik Jurij David je »del varde sobe na posteljo, ter pričel po vrsti: »Der ist ein Schwindler, der auch, der ist auch ein bekannter Schwindler.« V tem tonu je govoril, zraven pa kazal s prstom posamezne vojake. Končni utis je bil ta, da je cela stotinja sestavljena iz samih »švindlerjev«. Končno je pozival vojake, da se sedaj ne sme nobeden oglašati bolnega, ko odidejo — 15. t. mes. — na velike vojaške vaje, če pa se bo kdo oglašil, ga bo on gotovo zapodil. Zraven tega je poučil vojake, kako naj žive, da ra velikih vaj ne opešajo. Priporočal jim je, naj vsako jutro ne zajutrkajo samo črne kave, ampak kupijo najsi še zraven mleka in pa za 10 krajcarjev potice. Mi vprašamo: ali se ne pravi to, norce briti z vojaštvom, in to od strani polkovnega zdravnika? Mali morda g. zdravnik Jurij David, da vojaki ne vedo, da je boljše zajutrkovati, ako je zraven črne kave tudi mleko in potca? In kako naj si vojaki revnih staršev ali sploh vojaki, kateri od nobene strani nimajo podpore, vsako jutro kupijo mleka in za 10 krajcarjev potice ko vendar vsak dan dobijo svojih borih 6 krajcarjev? Kaj takega nismo pričakovali od polkovnega zdravnika. — Pametneje bi bilo, ako bi bil g. zdravnik Jurij David obljubil vojakom da jim bo on mleko in potico preskrbel, ker le potem bi imele njegove besede pomen. Lahko pa je opazil, kako so se vojaki muzali in posmehovali. Merodajni krogi naj bi vendar storili takim razmeram konec in polkovnega zdravnika Jurija Davida pučili, naj z ljudmi postopa, kakor se spodobi!

Uršulinske šole v Ljubljani. V tukajšnjem uršulinskem samostanu je bilo minolo šolsko leto šest učnih zavodov, namreč otroški vrtec, vnanja petrazredna ljudska šola, slovenska meščanska šola, učiteljske s petrazredno vadnico in notranja meščanska šola. Kakor povzamemo tiskanemu letnemu poročilu, je hodilo v otroški vrtec 54 deklic. Vnanjo ljudsko šolo, ki je imela 5 vzporednic, je obiskovalo 454 učenek; sposobnih je 372, nesposobnih 71 in neizprašanih 11. Slovenska meščanska šola je imela 128 učenek; 107 je sposobnih za višji razred, 18 nesposobnih in 3 so neizprašane. Vnanja ljudska šola in slovenska meščanska šola nadomestujeta javni dekliški šoli v Ljubljani. Na obeh šolah je devet učenek imelo ustanove v skupnem znesku 750 kron. V meščanski šoli se uče učenke tudi iz granja na kavarju, goslih in citrah. — Na učiteljski šoli sta bila letos otvorenja I. in III. letnik; v I. letniku je bilo 34 gojenk, med njimi devet odličnic, v III. letniku je bilo med 24 gojenkami 11 odličnic. Vse gojenke so stanovala v zavodu. Na v d n i c i (notranji petrazredni ljudski šoli) je bilo 218 učenek; po narodnosti je bilo 163 Slovencek, 37 Nemk in 18 drugih (Lahinj in drugih). Sposobnih je 200 učenek, nesposobnih 15, neizprašane so tri. V notranji meščanski šoli je bilo 115 učenek, po narodnosti 88 Slovencek, 18 Nemk in 9 drugih. Sposobne so 104 učenke, nesposobnih je 10 in 1 je neizprašana. C. kr. okr. šolski nadzornik profesor Albin Belar je oskrbel, da so bili risarski izdelki učenek notranje meščanske šole razstavljeni v realnem poslopju. — Vseh učenek uršulinskih šol je bilo 1027. — Prihodnje šolsko leto se prične 16. septembra

Izkaz v mestni klavnici zaklane živine. Od dne 4 do 9. julija so zaklani v mestni klavnici: Ivan Anžič 3 vole, Jozef Anžič 1 vola, Marija Črne 11 volov in 1 bika, Jagrovi dediči 10 volov in 1 bika, Ivan Kodar 1 vola, Ivan Kopač 2 konja, Ivan Koprivec 3 vole, Josip Kozak 8 volov, Milan Kozak 5 volov, Ivan Košenina 11 volov, Martin Krati 2 vola, Alojzij Kunec 2 vo a Franc Lovša 3 vole, Andrej Marčan 5 volov, Ivan Počivavnik 4 vole, Josip Podkov 2 vola, I. Porenta 2 vole, Ana Primo 3 vole, Anton Prusnik 3 krave, Anton Putrih 3 vole, Franc Sever 2 vola in 1 bika, Jamp Toni 2 vola, Jališa Urbas 2 vola in Anton Zupan 2 vola. — Uvozili so 1 zaklanega prašiča 3 zaklane teleta in 2 zaklani ovci, skor tudi 435 klg mesa.

Orglarska šola Cecilijinega društva v Ljubljani je zaključila v četrtletno leto. Običajne javne prekušnje se je udeležilo precej več občinstva, kakor druga leta; videti je, da raste zanimanje za to šolo. Pri-

znati pa moramo, da je orglarska šola zelo velikega pomena za razvoj cerkvene glasbe v naši domovini. Obiskovalo je letos to šolo 18 učencev, med njimi so 3 abiturijentje, ki so s povoljnim uspehom dovršili šolo. Pri prekušnji sta izpraševala ravnatelj g. Foerster in g. p. Angelik Hribar. Iz prekušnje je bilo videti, da se je podal učencem temeljit poduk o koralu in zlasti tudi o barharmoniji. Tudi na klavirju in orglah so učenci pokazali znaten napredek. Ob koncu sta g. predsednik dr. Karlin in g. ravnatelj imela do učencev kratek nagovor, v katerem sta jih vzpodbujala k nadaljnjemu vztrajnemu delovanju na cerkvenoglasbenem polju. Bog daj da bi ti dobrohotni opomisi obrodili pri učencih obilo sadu! F—d.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Zvrela vodo je polil Andrej Lombar, posestnik v Oševku svojo bivšo dekol Ivano Zorman in jo poparil po licu. Obdolženec dejanje priznava, pravi pa, da ni imel namena jo poškodovati. Sodišče ga je obsodilo le na osem dni zapora. — Močna zaušnica. Janez Pavlin, posestnik v Podtaboru je Franceta Pretnarja tako močno s pestjo udaril preko ušes, da je ta bil na levem ušesu izdatno poškodovan. Pavlin se zagovarja s popolno pijanostjo. Obsojen je bil na 14 dni zapora. — Na pad s krampom. Dne 18. majnika je Janez Lah, posestnice mož iz Tunjia, vozil gnoj na polje. Ko se je s praznim vozom vračal mimo hiše Jurija Kosirnika, je tega izzival rekoč: »Stari, ven pojdi, če si za kaj!« Kosirnik v šali vzame hleb kruha z mize in nož ter ga nesov ven proti Lahu, češ, naj si ga odreže, če je lahen. A ta zgrabi takoj svoj kramp ter z njim udari Jurija Kosirnika na levo roko, potem pa še dvakrat poategnu. Obsojen je bil na 5 mesecev težke dela.

Iz brzojavk.

Bukarešt. V soboto so po vsej Moldavi slovesno oznanili 400letnico moldavskega kneza Stefana Velikega.

Praga. Pri dopolnilni volitvi za dež. zbor v kmečkih občinah okraja Jaromierza, je bil izvoljen češki agrarec J. Dvořák s 1688 glasovi, nemški agrarec je dobil 1228 glasov.

London. Sir Hovard Vincent je v zbornici predložil zakonski načrt, s katerim naj bi se prepovedalo naseljevanje na Angleškem vsem, ki so bodisi na Angleškem ali drugod storili kak zločin.

Budimpešta. Tu so mnenja, da bode razprava o zvišanju civilne liste sprejeta v sredo. Zbornica bode proračunsko razpravo končala začetkom avgusta, na kar bode zasedanje ogrske zbornice odloženo.

Budimpešta. V Dobri je sklical rumunski poslanec voliven šod, ki je protestiral proti pomadžarenanju šolstva na Ogrskem. Na shodu so bili navzoči tudi zastopniki Slovakov. V Bradu bode posveto vanje rumunskih in slovaških voditeljev o skupni akciji proti pomadžarenanju ljudsko šolskega pouka in o postopanju obeh narodnostij pri prihodnji državnozbornski volitvi.

Strakonice. Velike priprave delajo za cesarske vaje na južnem Češkem, pri katerih bosta navzoča avstrijski in nemški cesar.

Dunaj. Ministrski predsednik Küber je 17. t. m. došel iz Italije sem.

Darovi.

Za pogorelce v Retjah pri Loškem potoku so darovali naslednji čd. gg.: Jan. Kalan, kan. nik. 20 K; dr. Josip Lesar 20 K; Josip Jasklič, kan. nik. 10 K; Anton Kukulj, župnik, z župljani 21 K; Ign. Salehar, župnik. 20 K; Jož. Jerob, župnik v pok., 9 K; Fr. Kralj, beneficijast, 20 K; Lovro Kristfič, župnik v pok., 8 K; Martin Poč, župnik, 20 K; B. Bartol, župnik v poklju, 10 K.

Ko se vsem blagim darovalcem iz srca zahalujemo, prosimo usmiljena srca nadaljne pomoči.

Župni urad v Loškem potoku, 11. julija 1904

J. Rihtaršič, župnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Peterburg, 18. julija. Iz Daisčava poročajo: Japonci koncentrirajo proti levemu ruskemu krilu šest divizij. Ko bodo koncentracijo dokončali, kar bo gotovo v par dneh, bodo prisiljeni z višin priti v doline. Oten ziva bo sedaj prešla na Ruč. Za japonsko armado so se sedaj pričeli hudi časi. Bolezni in lakota divjajo v japonski armadi. Čim dalje Japonci prodirajo za Rusi, tembolj si otežujejo dobavo živil. Stradajoči Japonci sedaj že Ruč prosijo

kruha. Rusi stoje pred veliko smagao. To priznavajo vsi, ki razmere po bližje poznajo.

London, 18. julija. Ruski general Samsonov je pred Njučvanom ustavil prodiranje Japoncev, ki so v boju izgubili tisoč mož.

London, 18. julija. Iz Tiencina brzojavljajo: Francoska je pripravljena izkrenati na kopno svoje čete, ako Kitajska ne uduši izgrediv na meji xonkinski.

Peterburg, 18. julija. Vesti o razporu med Kuropatkinom in velikim knezom Borisom so zlobna angleška mistifikacija. Veliki knez Boris ostane na bojišču.

Tiencin, 18. julija. Kitajski poslanik v Toku je brzojavil na kitajski urad za zunanje zadeve, da je japonska vlada uložila predlog za ureditev uprave v Mandžuriji.

Peterburg, 18. julija. Podguverner okraja Jelisavetpol, Andrejev, je bil včeraj zvečer ob 7. uri v Adjikentu zavrtno umorjen.

Jesenice, 18. junija. Včeraj se je tu ustanovni shod strokovnega društva lepo izvršil. Za vstop se je oglasilo že nad 500 članov.

Rim, 18. junija. Minister zunanjih stvari Tittoni je šel na dopust, radi tega se bodo važne odločitve o avstrijsko-laski nagodbi izvršile še le v poznejši dobi.

Reka, 18. julija. Vse stekle pse tu še vedno niso pobili. Včeraj je ugriznil pes listonošo Stefana Milaševiča, doma iz Postojne.

Trst, 18. julija. Ameriški mornarji izvršujejo tu razna nasilstva, mnogi v gostilnah nič ne plačajo, napadli so tudi že dve ženski, en mornar je pa ukradel nekemu juvelirju brilantni prstan, vreden 180 K.

Zagreb, 18. julija. Včeraj se je vršila skupščina ciste stranke prava. Shod je sklenil, da v zlatarskem okraju kandidira plem. Pisačić star, a v Biškupecu župnika Tomca.

Dunaj, 18. julija. Zakon za zboljšanje dohodkov vojaških penzionistov, vdov in sirot bo realiziran še tekom leta. S 35. službenim letom bo izplačana popolna pokojnina.

Chambery, 18. julija. Povodenj je uničila polovico mesta Pozei. Več ljudi je mrtvih, mnogo težko ranjenih.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 3062 m, srednji tlačni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrar.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
16	9 zveč.	740.6	21.9 sl. jvzh.		jasno	
17	7. zjutr.	741.1	15.9 sl. jvzh.		*	0.0
	2. popol.	738.9	3.4 sr. jvzh.		*	
	3. zveč.	737.9	22.8 sl. svzh.		*	
18	7. zjutr.	737.5	17.1 sl. jvzh.		jasno	0.0
	2. popol.	734.7	30.2 sl. jrah.		del. obl.	

Srednja temperatura sobote 23.1°, norm. 19.8°. Srednja temperatura nedelje 23.0°, normale 19.8°.

Na stanovanje se sprejme sedem gospodov.

Več se izve na Opekarški cesti, Male čolnarske ulice šte. 14. 1184 3—3

Dva učenca

za trgovino s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki se takoj sprejmeta iz dobre in poštene hiše. Ponudbe pod »Trgovina« na upravnisti »Slovenca«. 1226 3—1

Dr. Julij Schuster

odpotoval

do 31. julija.

1225 1—1

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskusnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim boleham osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-10

Friderik Repolusk, župnik v St. Fidu nad Valdekom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividni pri slabokrvnih, pri osebah oslabiljenih prebavi in nerednem krvotoku ter podobnih defekti. Zato morem Vaše res izborni železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. St. Jernej, Dolenjska 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Medicinalni konjak 52-41 1393

garantirano pristni vinski destilat

pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija Camis & Stock Trst-Barkovlje.

1/2 steklenice K 5—
1/3 „ „ 2 60.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

Gimnazijski konvikt
oo. benediktincev v St. Pavlu,
krasni zdravi legi v Lavantinski
dolini na Koroškem.

Javna popolna gimnazija in
zasebni pripravljalni tečaj.

Prospekti se lahko zahtevajo od pred-
stojništva tega zavoda. 898 9-5

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-47

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 36

Nastavite povsod ameriansko nastave za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:
EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Blagajničarka

zmožna slovenskega in nemškega jezika, najmanj 25 let stara, se sprejme v špecerijsko trgovino v Ljubljani

Ponudbe pod „Blagajničarka 17“
poste restante, Ljubljana. 1205 3-2

1200 3 **Izurjen**
gostilničar
se išče na račun

z malo kavcijo za dobro idočo gostilno.

Ponudbe naj se pod oznamenilo „Pošten“ pošljajo na upravništvo tega lista.

Delavnica

velika in svetla, (doslej strugar-
ska delavnica) v notranjem delu
mešta se s stanovanjem ured (2
sobi, kuhinja itd.) odda v najem
za novemberski termin. 1213 3-2

Poizve se na Sv. Petra na šipu 37.

I. ljublj. izdelovalnica drož.
Ujudo naznanjam, da sem na
tukajšnjem trgu osnoval
izdelovalnico drož
in da me moje dolgoletne izkušnje
v tej stroki usposabljaajo, da mo-
rem izdelovati 1211 3-2
močne in dobro
ohranljive drože.
Vabim gospode trgovce in pe-
kovske mojstre, da napravijo po-
izkus s tem
domačim izdelkom
in pri meni naročajo svoje po-
treščine v tem predmetu.
Velepospovanjem
Prva ljubljanska izdelovalnica drož
Sigmund Wolkenfeld
Spodnja Šiška

Slovenci in Slovenke!
kupujte
perilno milo v prid družbe
sv. Cirila in Metoda,
katere je najboljše sedanjih kakovosti. 1193 10-6

Ravnokar
so došle čisto volnene Lawn-Tennis-obleke z belo-
višnjevim pasami le 12 gld.
Največja izbira najfinejših oblek za gospode iz modnega blaga
kakor tudi najnovejše damske konfekcije.
Velepospovanjem 1212 3-2
Oroslav Bernatovič.
Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg 5.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulice
obrestuje hranilne vloge po

23 104-59

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.
posojilnice znaša

Stanje hran. K 5,089.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.
vlog promet zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Na graščini barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
se oddaje služba
samostojnega kmetijskega adjunkta.

N. tančine se izve pri oskrbništvu graščine barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku
pri Novem mestu. 1196 8-5

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za
naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-
zove

Emajlne prevlake, pristne, v
posodih po 1/4, 1/2, 1, in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôle.
Edino tipčno in najlepše mazilo za
trde in mehke pôle.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvastega za pôle; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohištva. 288 50-41

Oljnatih barv, priznani najboljsh.

Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Schönlaida.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
zajamčeno trpeznega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako tvebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kuririh vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visocega sprostovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 184 353